Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah
Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50.000 Readers.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 97. — ŠTEV. 97. NEW YORK, TUESDAY, APRIL 25, 1916. — TOREK, 25. APRILA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Močno protiangleško gibanje. Roger Casement aretiran.

IRSKEGA PATRIOTA SO ARETIRALI, KO JE HOTEL IZKRCATI OB IRSKI OBALI VELIKO MNOŽINO MUNICIJE IN VOJNEGA MATERIALA. — NEKATERI ZATRJUJEJO, DA JE DOSPELO NA ANGLEŠKO 20,000 NEMŠKIH PUŠK IN VEČ MILIJONOV PATRON. — REVOLUCIJA? — ARTILERIJSKI SPOPADI OB ZAPADNI FRONTI. — FRANCOSKI USPEHI PRI HAUCOURTU.

London, Anglija, 24. aprila. — Iz poročila, ki ga je izdala angleška admiraliteta, je razvidno, da so angleške oblasti aretirale Sir Rogera Casementa, ko je hotel izkreati na irski obali veliko orožja in municije.

Tozadevno poročilo se glasi:

— V noči med 20. in 21. aprilom je hotela izkreati na irski obali neka nevtralna ladija, katero je pa spremljal nek nemški podmorski čoln, veliko množino orožja in municije. Ladijo smo potopili. Nekaj oseb se je rešilo, med njimi tudi Sir Roger Casement, katerega smo aretirali.

Časopis "Star" je dobil od svojega poročevalca na Irskem poročilo, da so hoteli ustaši napasti nek železniški vlak pri Maryborough, kar so pa stražniki še pravočasno preprečili.

Iz zanesljivega vira se je doznalo, da se je Ircem vseeno posrečilo izkreati 20,000 pušk in več milijonov patron. Ta vojni material je bil izdelan v nemških tovarnah.

Poročilo, ki je dospelo iz Londona, je zelo netočno. V njem ni namreč omenjeno, kateri državi je pripadala dotična ladija in pod kakšno zastavo je plula.

Na Irskem je baje že izbruhnila revolucija, ki je imela že precej uspehov. Sedež revolucije je otok Ballintoy ob severni irski obali. Ustaši imajo otok čisto pod svojo kontrolo.

Pariz, Francija, 24. aprila. — Francosko vojno ministrstvo razlagaša, da so zadnje dni francoske čete prav dobro napredovale jugovzhodno od Haucourta. Francoski vojaki so namreč vprizorili bajonetni napad na nemške strelne jarke ter vjeli 30 mož in enega častnika. — Francoske izgube so v primeri z nemškimi malenkostne.

Severno od reke Aisne se je vnela vroča bitka med našimi prednimi stražami in neko nemško kolono. Nemci so se nekaj časa ustavljali, slednjič jim pa ni kazalo drugega, kakor umakniti se.

Zapadno od reke Maas so razkropili Francozi zadnjo noč več nemških poizvedovalnih oddelkov.

Nemci so z vso silo obstreljevali pobočje hriba Le Mort Homme. Granate niso povzročile nobene posebne škode.

Pri Esparges so razstrelili Nemci dve mini in zasedli žrelo, ki jo je povzročila eksplozija. S tem si niso veliko na dobičku, ker mi popolnoma dominiramo to ozemlje in so vse bližne višine v naših rokah.

Naša artilerija, ki je razpostavljena v gozdu pri Apremontu, povzroča med sovražnimi bojnimi vrstami veliko škodo.

V noči od 23. na 24. aprila so naši letalci bombardirali železniško postajo v Wyfwege, vzhodno od gozda Houthulft. Prvipot so vrgli 30, drugipot pa 18 granat.

Aeroplani so se vrnili, predno je stopila sovražna artilerija v akcijo.

Pariz, Francija, 24. aprila. — Popoldansko poročilo naznanja, da je francoska artilerija pri Westende in Steenstraate ter pri Malancourtu neprestano v akciji. Nemci so koncentrirali svoj ogenj na francoske pozicije pri hribu Le Mort Homme. Porabili so ogromno množino municije, ne da bi povzročili kakšno posebno škodo.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Vrhovno poveljstvo nemške armade naznanja:

— Južno od St. Eloi smo pognali v beg močan angleški oddelek, ki je bil dospel v neposredno bližino naših postojank.

Vojne operacije zelo ovira slabo vreme. Nekatere reke so prestopile bregove, vsled česar naša infanterija na nekaterih mestih sploh ne more stopiti v akcijo.

Pred Verdunom je položaj neizpremejnen. Francozi so dobili zadnje dni nekaj ojačenj in poskušali stopiti na par mestih v ofenzivo, kar se jim pa ni posrečilo.

Nemške čete.

Pariz, Francija, 24. aprila. — Havasova agentura je dobila iz Bukarešta poročilo, da so Nemci odpoklicali skoraj vse svoje čete z grške meje v domovino in jih poslali pred Verdun. Zdaj branita sotesko pri reki Vardar samo dve nemški diviziji. Bolagi imajo v onem okraju kakih 25,000 mož.

Oborožen parnik.

Francoski parnik 'Rochambeau' je včeraj dospel v newyorško pristanišče s topom na krovu.

Francoska vlada je Združenim državam naznanila, da bo odzdaj zanaprej vsak parnik oborožen s topom, ki se ga bo rabilo le v obrambne svrhe proti nemškim podmorskim čolnom.

Napad na Trst.

Italijanski letalci so vrgli na mesto 25 bomb. — Škoda je ogromna. Artilerijski boji.

Dunaj, Avstrija, 24. aprila. — Včeraj se je pojavilo nad Trstom nekaj italijanskih letalcev, ki so vrgli na mesto kakih 25 bomb. — Povzročena škoda je precejšnja. Mrtvih je devet civilistov. Aeroplanov je bilo sedem, ki se pa niso vsi naenkrat pojavili. Najbolj je poškodovan samostan Salezijancev, v katerem se je nahajalo 400 otrok. Tom otrokom se ni ničesar zgodilo, dočim so razen cerkve vsa sosedna poslopja porušena.

Ko so začele obstreljevati zrakoplovce avstrijske baterije na Občinah, so se umaknili.

Južno od Gorice se vrši neprestano vroča bitka. — Italijani so vprizorili zadnje dni več napadov na naše postojanke pri Tolminu in Kanalu, pa niso mogli ničesar opraviti.

Ob koroški fronti se ni nič posebnega pripetilo. Kakor kaže, se pripravlja Italijan na novo ofenzivo, ki bo pa imela najbrže ravno toliko uspeha kot prejšnje.

Nemčija in Rumunska.

Rumunska bo v kratkem poslala Avstriji in Nemčiji 160,000 vagonov žita. — Pogajanja.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — V zadnjih treh mesecih je poslala Rumunska Avstriji in Nemčiji 60 tisoč vagonov žita. Pred par dnevi je bilo razglašeno, da ima rumunska vlada na razpolago še 160 tisoč vagonov žita, katerega bo v kratkem poslala centralnima državama. Angleži so bili sklenili pogodbo za 80,000 vagonov žita, pa ga niso dobili. Vsak dan se odpelje iz Rumunske kakih 300 vagonov.

Carigrad, Turčija, 24. aprila. — Pogajanja med turško in rumunsko vlado, ki so bila nekaj časa prekinjena, so se zopet obnovila. Baje hoče skleniti Turška z Rumunsko ravno tako pogodbo kot jo je sklenila Nemčija.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Zadnje dni se je pojavilo nad Sofijo zopet nekaj francoskih zrakoplovcev. Na mesto so metali bombe in listke, na katerih je bilo napisano, da so Rusi zavzeli Erzerum.

Revolucija na Kitajskem.

Šanghaj, Kitajsko, 24. aprila. — Včeraj se je vršila tukaj seja Narodne skupščine, na kateri je 216 članov izjavilo, da jim je popolnoma vseeno, če se situacija razreši na ta ali oni način, da bodo pa odločno proti temu, če bi se hotelo dati sedanjemu predsedniku Juanšikaju kako odgovorno mesto.

Pri utrdbi Kjangin se je vnela vroča bitka med ustaškimi in vladnimi četami; bitka je trajala celo noč. Ustaši so se morali slednjič umakniti.

Požar v municijskih napravah.

Petrograd, Rusija, 23. aprila. — Neko poluradno poročilo naznanja, da je v municijskih napravah v Cronstadt izbruhnil požar. Poleg velikanske materijalne škode je bilo sedem oseb mrtvih in sedemnajst ranjenih.

Polet francoskih zrakoplovcev.

Pariz, Francija, 24. aprila. — Več naših zrakoplovcev je danes poletelo nad nemške pozicije pred Verdunom. Vrgli so nad sedemdeset bomb, ki so napravile obilo škode. To je bil največji zračni uspeh, odkar se vrše boji pri Verdunu.

POZOR ROJAKI!

Kdor še nima Slovensko-Ameriškega Koledarja za leto 1916, naj ga nemudoma naroči. V zalogi ga imamo samo še nekaj izvodov. — Stane s poštnino vred 35 centov. Naročite ga takoj!

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika stavka.

Zastavkalo je 24,000 premogarjev. Spopadi. — Stavkarji bodo vstrajali.

Pittsburgh, Pa., 24. aprila. — Osemnajst tisoč delavcev v Westinghouse Electric & Manufacturing Comp. in Westinghouse Machine Co. je zapustilo delo.

Dalje je zastavkalo 24,000 premogarjev pittsburške premogarske družbe.

Prvi zahtevajo osemurno delo, drugi pa petodstotno povišanje plač.

Šestinosemdeset tovarnarjev municije je zavrnilo zahteve delavcev. V vseh časopisih so v velikih oglasih izjavili, da ne bodo na noben način ugodili delavcem. Med temi so tudi sledeče družbe: Union Switch & Signal Co., Meste Machine Co. in Braddock Machine Co.

Stavkarji in stražniki so se parkrat blizu Westinghouse naprav s kamni spopadli. Pri prvem spopadu je bilo nad sto oseb težko oziroma lahko ranjenih. Družba je zahtevala vojaško pomoč, nakar je governer Brumbaugh odposlal večje oddelke državne milice. Izstreljenih je bilo tudi par strelov od strani straž, toda vsled strela ni bil nihče ranjen.

Sedemdeset rovov je bilo danes zaprtih. Jutri pride v Pittsburgh W. K. Field, predsednik premogarske družbe, da se bo posvetoval. — Stavkarji so izjavili, da se vrnejo na delo le ako se ugodi vsem njihovim zahtevam.

Vsled stavke je prizadetih tudi veliko Slovencev. (Prosimo kakega tamošnjega rojaka, da nam kaj natančnejšega sporoči. Op. ur.).

Hastings.

V National Conduit & Cable Co. v Hastingsu so pričeli včeraj zopet obratovati. Niti enega izmed stavkarjev ni družba vzela nazaj. Izgredov ni bilo. Po mestu so še vedno razpostavljeni močni oddelki vojaštva.

Požar.

Na 511—519 72. cesta v New Yorku je izbruhnuil požar in povzročil od $50,000 do $60,000 škode. —

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslob osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.90	120....	18.00
10....	1.65	130....	19.50
15....	2.40	140....	21.00
20....	3.15	150....	22.50
25....	3.90	160....	24.00
30....	4.65	170....	25.50
35....	5.40	180....	27.00
40....	6.15	190....	28.50
45....	6.90	200....	30.00
50....	7.60	250....	37.50
55....	8.35	300....	45.00
60....	9.10	350....	52.50
65....	9.85	400....	60.00
70....	10.60	450....	67.50
75....	11.35	500....	75.00
80....	12.10	600....	90.00
85....	12.85	700....	105.00
90....	13.60	800....	120.00
100....	15.00	900....	135.00
110....	16.50	1000....	148.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Boji v Mezopotamiji.

Turki poročajo, da so izgubili Angleži v Mezopotamiji zopet 3000 vojakov. — Nemške čete.

Bern, Švica, 24. aprila. — Turškim četam, ki se borijo v Mezopotamiji, je prišlo na pomoč precej nemških vojakov, kateri so se dozdaj nahajali v Carigradu in v evropskem delu Turčije. Turki bodo zaeno z Nemci vprizorili še enkrat odločen napad na Kut-el-Amaro.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Angleškim četam v Mezopotamiji preti velika nevarnost. Njihove izgube so z vsakim dnem večje. Te dni se je vnela ob reki Tigris vroča bitka, v kateri so bili Turki zmagovalci. Število padlih angleških vojakov se ceni na 3000. — Turki so zaplenili veliko municije in drugega vojnega materijala.

Nadalje se je vršila tudi pri Beltisi vroča bitka. Po dolgotrajnem prizadevanju se je Turkom posrečilo pognati sovražnika v beg.

Turške izgube so sicer precejšnje, toda z angleškimi se niti primerjati ne morejo.

Mehika.

Obregon in Funston. — Ameriške čete neovirano napredujejo. — Villa je ranjen.

San Antonio, Tex., 24. aprila. Ameriške čete bodo ostale v Mehiki in nadaljevale svojo kazensko ekspedicijo. Govori se, da bo general Funston prevzel vrhovno poveljstvo.

General Obregon, Carranzov vojni minister, in general Funston se bosta te dni posvetovala o celem položaju in napravila skupne načrte. Posvetovanje se bo vršilo ali v El Pasu ali pa v Juarezu.

Washington, D. C., 24. aprila. Vojni tajnik je v soglasju z predsednikom Wilsonom sporočil generalu Funstonu, da mu vlada da polnomoč in da naj dela po svoji previdnosti.

Vojni tajnik Baker je prepričan, da bo imelo posvetovanje med Obregonom in Funstonom dobre posledice. Če že drugega ne, že vsaj to, da ne bo ameriškim četam pretila nevarnost od strani Carranzistov.

Pershingov glavni stan, 24. apr. (Brezžična brzojavka). — Prebivalci neke vasi, skozi katero smo karakali, so nam pripovedovali, da je Villa težko ranjen. Zatrjujejo, da je šel s svojo bando v jugozahodni smeri od Hacave in da se še vedno nahaja v državi Chihuahua. Nekdo nam je tudi povedal, da sta Manuel Baca in Pablo Lopez, dva Villova poveljnika, hudo ranjena in da ju vozijo s seboj. Villovi vojaki vzamejo po poti vse, kar jim pride pod roke. Prebivalstvo je zoper Villo in nam ne dela nikakih neprilik.

Povišane plače.

Youngstown, O., 24. aprila. — Trussed Concrete Steel Co. naznanja desetodstotno povišanje plač 900 delavcem pričenši s prvim majem. — To je letos drugo 10-odstotno priboljšanje.

Reading, Pa., 24. aprila. — Reading Iron Company je danes naznanila, da bo delavcem, ki so imeli dozdaj $5 od tone, plačala $5.25. Več kot 2500 možem bo s tem priboljšano.

Fall River, Mass., 24. aprila. — Petodstotno priboljšanje bodo dali 1200 delavcem American Print Works. — To so storile tudi družbe, ki pripadajo k Fall River Manufactures Association.

Avtomobilske nesreče.

V New Yorku in okolici je bilo včeraj vsled avtomobilskih nesreč pet oseb ubitih, enajst pa ranjenih.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Kosta Unković, pravnik.

Upajo, da se bo dalo spor mirnim potom poravnati.

PRIZADEVANJE NEMŠKEGA POSLANIKA GROFA BERNSTORFFA. — KONFERENCA MED NEMŠKIM DRŽAVNIM KANCELARJEM IN AMERIŠKIM POSLANIKOM GERARDOM. — NEKATERI NEMCI SO MNENJA, DA BI BILO ZA NEMČIJO ŠE DOBRO, ČE BI BOJEVANJE S PODMORSKIMI ČOLNI TAKO UREDILA KOT ZAHTEVA PREDSEDNIK WILSON. NOBENEGA DOPUSTA.

Washington, D. C., 24. aprila. — Nemški poslanik grof Bernstorff si na vse načine prizadeva doseči sporazum med Nemčijo in Združenimi državami ter tako preprečiti prekinjenje diplomatičnih zvez. Visoki državni uradniki so mnenja, da se bo dalo spor mirnim potom poravnati.

Sprva so mislili, da bo dospel odgovor na noto že danes ali jutri, zdaj so pa prepričani, da ga ne bo pred soboto. Nemški cesar se mora namreč še posvetovati z državnim kancelarjem in pl. Jagowom, predno kaj ukrene o tej zadevi.

Včeraj je dospelo v državni department več brzojavk ameriškega poslanika Gerarda. To so najbrže izjave raznih nemških diplomatov in komentarji k raznim člankom, ki so izšli v nemškem časopisju.

Nemčija bo skorajgotovo odvrnila, da bo v vojni s podmorskimi čolni upoštevala pravila ljudskega prava in da bo v prvi vrsti gledala na to, da se ne bo Združenim državam godila kaka krivica. V tem slučaju bi bila severa vlada Združenih držav prisiljena staviti milejše pogoje.

Mornariški tajnik je poklical nazaj 43 častnikov, ki so bili na dopustu in izdal strogo povelje, da se ne sme zaenkrat dati nobenemu častniku dopusta. Vsi aktivni častniki so dobili povelje, da se morajo prejkomogoče zglasiti pri poveljstvu svojih oddelkov.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Ameriški poslanik Gerard se je včeraj popoldne dolgo časa posvetoval s tajnikom zunanjega ministrstva Stummom in dr. Heshcherjem, ki je prideljen odboru za zunanje zadeve. Vsebina brzojavke, katero je poslal ameriški vladi, še ni bila objavljena.

Najbrže vsebuje upanje, da se bo spor mirnim potom končal in da je Nemčija pripravljena storiti vse, kar je v njeni moči, samo da se prepreči prekinjenje diplomatičnih zvez med njo in Združenimi državami.

Pred to konferenco se je posvetoval ameriški poslanik z državnim kancelarjem Bethmanom Hollwegom. Posvetovanje je trajalo 65 minut.

Ko se je hotel vrniti poslanik domov, ga je obsula tropa časnikarskih poročevalcev. Na vse mogoče načine so ga naganjali, da bi jim kaj povedal, toda on jim niti odgovoriti ni hotel. Hitro je sedel v svoj avtomobil in se odpeljal.

Visoki uradniki so prepričani, da ne bo vojne med Združenimi državami in Ameriko. Konference, katera se je vršila v glavnem stanu nemške armade, se je udeležil šef nemškega generalnega štaba, gen. Falkenhayn.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Nemški državni kancelar Bethman-Hollweg se je primeroma zelo hitro vrnil iz glavnega stana nemške armade. Iz tega sklepajo, da je nemška vlada že na jasnem, po kateri poti bo ugodila zahtevam Združenih držav.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Veliko odličnih Nemcev, ki so prej vstrajali na stališču, da je vojna s podmorskimi čolni za nemški narod življenskega pomena, se je zadnji čas premislilo. Zdaj so celo začeli dokazovati, da bi bilo za Nemčijo veliko boljše, če bi se v vojni s podmorskimi čolni poslu̇ževala onega načina, katerega zahtevajo Združene države. Svesti so namreč, da bo predsednik Wilson zelo ostro nastopil proti Angliji, če bi Nemčija ugodila Združenim državam.

Pariz, Francija, 24. aprila. — Francosko časopisje se bavi na dolgo in široko s sporom, ki je nastal med Združenimi državami in Nemčijo. Večina časopisov pravi, da si bo Nemčija poskušala pridobiti nekaj časa, dočim bo predsednik Wilson ustrajal na svojem stališču.

"Matin" piše:

— Nemška vlada je poslala nevtralnim državam neko poluradno noto. Kakšno vsebino ima ta nota, se dozdaj še ni moglo dognati. Berlinsko časopisje piše zdaj popolnoma drugače kot je pisalo pred tremi dnevi. Časniki so mnenja, da je za Nemčijo najboljše, če se ukloni in ugodi zahtevam Združenih držav. Vojna z Združenimi državami bi bila za Nemčijo pogubonosna.

"Figaro" je priobčil članek, v katerem pravi, da se Nemčija mora ponižati, če hoče preprečiti vojno. Ker pa tega ne bo storila, je vojna neizogibna. V slučaju, da bi se ponižala, bi izgubila ves ugled pri nevtralnih državah.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and Published by the SLOVENIC PUBLISHING CO. (a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
„ pol leta	1.50
„ celo leto za mesto New York	4.00
„ pol leta za mesto New York	2.00
„ Evropo za vse leto	4.50
„ „ „ pol leta	2.55
„ „ „ četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People") Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Ali bo vojna?

Vse napeto pričakuje, če se bo Nemčija uklonila zahtevam Združenih držav ali ne. Nemci pravijo, da se ne bo uklonila, češ, da je vojna s podmorskimi čolni zanjo življenskega pomena. To se pravi, da bi bila Nemčija v istem hipu premagana, kakorhitro bi opustila ta način bojevanja.

Zaenkrat je še težko reči, kaj se bo zgodilo. Nemčija je od vseh strani obdana s sovražniki, ki postajajo v primeri žnjo z vsakim dnem močnejši, namesto da bi postajali slabši. Pred enim letom so nemški vojaki takorekoč z lahkoto zapodili Ruse iz Vzhodne Prusije in Rusko-Poljske, zdaj jim pa dela ena sama francoska trdnjava strašne težkoče. Kmalo se ne bo več vprašalo, če bo padel Verdun ali ne, ampak se bo vprašalo, če bodo Nemci odnesli izpred trdnjave zdravo kožo ali ne.

Najpomembnejši zaveznik Nemčije je bila Turčija. Je bila, pravimo, ker zdaj ji Turčija ne more več veliko pomagati. Rus je začel častno reševati svojo nalogo v Mali Aziji in kakor kaže, jo bo tudi častno rešil. Vest, da so Turki umorili nemškega maršala Goltza, ki je reorganiziral turško armado, na Nemce ni prav veselo uplivala.

In poleg tega pride še spor z Združenimi državami.

Čudimo se, da se dobi med Nemci človek, ki ni slepo zaverovan v moč nemške armade in ki ima toliko poguma, da javno pove svoje mnenje. Ta človek je Maksimiljan Harden, katerega prištevajo k najboljšim sedanjim žurnalistom. Harden izdaja list "Zukunft" (Bodočnost) in v tem listu je prejšnji teden povedal, česar bi si skoraj ne upal povedati noben tukajšnji nemški časnikar, kaj pa šele oni, ki je v starem kraju!

Zadnjo številko je posvetil Wilsonu in njegovi politiki. Uvodni članek ima naslov "Če bi bil jaz Wilson" in se začenja z besedami: "Človeštvo, poslušaj poslanico moža!"

V članku izjavlja, da ima Amerika popolno pravico preskrbovati sovražnike Nemcev z orožjem, ker je tudi nemška industrija delala v vseh modernih vojnah isto, kar dela zdaj ameriška industrija.

"To je resnica — pravi nadalje — za to imamo dokazov več kot dovolj. Dokazi za te zločine Nemčije se nahajajo v naših arhivih.

Ako bi bil jaz Wilson, bi zahteval, da mora Nemčija na morju braniti življenja in imetje ameriških državljanov.

Nastalo je vprašanje, če bosta živela dva velika naroda v miru in prijateljstvu. Da lahko živita, se je že večkrat izkazalo. In to velevažno vprašanje naj bo odvisno od kakega mladega poveljnika nemškega podmorskega čolna? Ali ni to sramota? Na poveljnika podmorskega čolna pravzaprav ne pade nikaka krivda. On služi domovini in če se mu zapove: "Potopi vse, karkoli dobiš!" bo izpolnil to povelje.

Daleč smo prišli, zelo daleč!

V slučaju, da bi prišlo do vojne, bi postal ves zapadni kontinent Nemčiji sovražen. Nemčija bi izgubila vse ladije, ki jih ima v Ameriki. Nemčija bi morala sama preskrbovati Belgijo z vsem potrebnim. Nizozemska in Skandinavija bi ji ničesar več ne dali.

Jasno je, da bi bilo potem kmalo konec te strašne vojne. Ameriška fronta bi bila za Amerikance pripravna, za Nemce pa sila nevarna. Avstrijci, Irci in Nemci, ki se nahajajo v Združenih državah, bi na vse pozabili. Prepojeni bi bili edinole z zavestjo, da žive v senci ameriške zastave."

Te besede so zelo značilne za nemškega žurnalista. Bog ve, če bo nemška vlada razumela oziroma če bo hotela razumeti pretnjo, ki jo vsebujejo?

Dopisi.

Farrell, Pa. — Posebnih novic nimam. Spomlad je lepa, topla, da je res veselje. Društvo sv. Barbare št. 82 bo imelo 29. aprila zvečer malo zabavo v svojem domu. Vabimo vse rojake, posebno društvo "Slovenec", da se te prireditve mnogobrojno udeleže. Pri tej priliki se bo tudi izžrebalo uro, ki jo je daroval gospod Martinčič iz Clevelanda. Oni, ki imajo žrebe, naj se veselice zagotovo udeleže, da ne bo kdo mislil, da je kje kaka nepravilnost. Člane društva pa tudi opozarjam na društveno sejo, ki se bo vršila 7. maja; rešiti imamo več važnih zadev. — Član.

Denver, Colo. — Veselih novic nimam poročati, pač pa, da smo 9. aprila pokopali Antonijo Blatnik, komaj 29letno soprogo Franka Blatnika, ki mu je pustila tudi dvoje nedorastlih otrok. Bila je članica društva "Kraljica sv. rož. venca" št. 7 Z. S. Z., ki ji je poklonilo lep venec, in jo skupno z društvom sv. Martina št. 1 Z. S. Z. spremilo na zadnji poti. — Dne 11. aprila je pa umrl rojak Anton Poženel iz Planino pri Rakeku. Pri društvu ni bil; pravijo, da zato ne, ker je ves denar porabil za zdravljenje in ni mogel plačevati društvenih prispevkov. Pogreb mu je bil oskrbel g. Josip Jare in za venec so nekateri rojaki darovali $8.90. Rojaki, pristopite k društvom; ne veste, kdaj vam bodo prav prišla. To zlasti priporočam rojakom v Denverju. — Tu imamo na razpolago pet društev. Posebno dobro napreduje naša Z. S. Z. Na zadnji seji 16. t. m. se je sklenilo, da mora vsak član plačati prispevke vsaj do 23. vsakega meseca, da se more obračun pravočasno na Jednoto poslati. Kdor se ne bo na to oziral, se bo z njim postopalo po društvenih pravilih. Članom tudi priporočam, da se sej bolj redno in polnoštevilno udeležujejo. — Delavske razmere so sedaj boljše, kot so bile zadnji čas. Ne delamo sicer s polno paro, vendar plačo so nam le priboljšali. — Il koncu bi še želel pripomniti, da je med tukajšnjimi rojaki prenalo sloge in preveč zavisti. Bodimo vsi za enega, eden za vse. Pozdrav vsem rojakom! — Frank Škrabec.

Naseljevanje Slovencev na farme.

Piše **Math. Gaishek**, Nokomis, Ill.

CALIFORNIA.

California ima 7 okrajev, kjer so Land Offici, in ima še 16 miljonov 183 tisoč 344 akrov zmerjene in 4,789,408 akrov nezmerjene državne zemlje; torej skupno 20 miljonov 853 tisoč 637 akrov.

Okraj Eureka ima v 5 countyjih 127,870 akrov zmerjeno in 21,183 neizmerjene državne zemlje. Countyji Del Norte, Humboldt, Mendocino in Trinity so hriboviti, gozdnati in vsebujejo rudnino.

V Siskiyou County je 'e 574 akrov dobre zemlje za poljedelstvo.

Okraj Independence ima v 5 countyjih 5,451,345 zmerjene in 2,542,674 neizmerjene zemlje; countyji Alpine, Kern in San Bernardino so hriboviti, dobri za pašnike in vsebujejo rudnino. Inyo county ima 2,581,675 akrov zmerjene in 1,205,823 akrov neizmerjene zemlje, nekaj dobre za poljedelstvo, druga je hribovita. Mono county ima 289,613 zmerjene in 40,573 akrov neizmerjene zemlje, dobre za pašnik in poljedelstvo in vsebuje rudnino.

Okraj Los Angeles ima 9 countyjev s 6,089,613 akrov zmerjene in 1,837,753 akrov neizmerjene zemlje, ki je ravna puščava in suha (arid, level desert), hribovita, valovita in tudi vsebuje rudnino, torej nepripravna za poljedelstvo brez namakanja.

Okraj Sacramento ima 24 countyjev z 1,194,840 akri zmerjene in 53,587 akrov neizmerjene zemlje. Countyji v tem okraju, kjer je zemlja za poljedelstvo in pašo, so: Colusa s 15,444 akri zmerjene, Lake z 9,720 akri zmerjene, Madera s 17,278 akri zmerjene, Merced s 14,612 akri zmerjene, Shasta z 208,300 akri zmerjene in 2,160 akri nezmerjene, Stanislau z 20 tisoč 996 akri zmerjene, Tehana s 144,640 akri zmerjene in 720 akri nezmerjene, Jolo z 39,914 akri zmerjene in Juba s 26,242 akri zmerjene in 77,693 akri nezmerjene državne zemlje za homestead.

Okraj San Francisco z 21 countyji in 1,363,937 akri zmerjene in 77,693 akri nezmerjene državne zemlje, ki je vsa hribovita.

Okraj Susanville s 4 countyji in 1,655,349 akri zmerjene in 100,042 akri nezmerjene zemlje je samo v Modoc countyju, ki ima 309,350 akrov zmerjene in 15,824 akrov nezmerjene, nekaj za poljedelstvo pripravne zemlje; v countyjih Lassen, Plumas in Sierra je pa hribovita, gozdnata, nekaj puščava in vsebuje rudnino.

Okraj Visalia z 8 countyji hribovite in gozdnate državne zemlje ni za poljedelstvo.

To je vzeto iz Land Official Reporta za leto 1913. Seveda zadnji dve leti se je že nekaj homesteadov oddalo, pa vendar jih mora biti še dosti tam. Oni rojaki, ki so blizo teh krajev, bi si lahko tam svet ogledali in če bi bilo dobro za vzeti homestead, bi poročali javnosti, da bi še drugi prišli poceni do zemlje v Californiji.

California je znana kot ena najbogatejših držav. Prvi naseljenci, ki so imeli velike "ranche", jih sedaj prodajajo na drobno po 5, 10, 20 in 40 akrov za farme, kjer so napravili namakanje (irrigation), in se pečajo z vrtnarstvom, sadjerejo in vinorejo.

Od severa proti jugu se razprostirata dve vrsti gorovja, in sicer Sierra Nevada z velikim Yosemite National Parkom in jezerom Tohoe ter Coast Range. Ena vrsta se razteza od vzhoda proti zahodu, ki se imenuje Tehachapi; na severu veže to gorovje skupaj Mt. Shasta. Po Coast Range se nahaja več dolin, po katerih je zelo rodovitna zemlja. Med tem primorskim bregovjem (Coast Mountains) in morjem je veliko zelo dobre zemlje za poljedelstvo, vendar največ dobre zemlje, kjer je poljedelstvo, sadjereja in vrtnarstvo najbolj razvito, se nahaja v Great Central Valley, ki se deli v dva imena Sacramento in San Yoaquin, po dveh rekah enakega imena, ki teče tu skozi.

Pod Tehachapi gorovjem leži južna California, kjer se tudi Coast Range hribovje polagoma ponižuje in se odpre 150 milj dolga ravnina, ki se razteza od morja 15 do 50 milj na široko in se proti gorovju razteza kot valovita zemlja, kjer pridejo skupaj Sierra Madre in San Bernardino Mountains.

California je s svojim podnebjem najbolj čudna dežela v Združenih državah. Ne zavoljo tega, ker je po nekaterih krajih včasih zelo vroče in zopet zelo mrzlo, ampak ker se v malem obsegu nahaja različno podnebje. Ko v dolinah celo leto raste in zeleni, najdeš v bližnjih gorah še sneg in led; zopet po drugih krajih, kjer je lepo hladno poleti in gorko pozimi, je na drugem kraju vročina poleti in bolj mrzlo pozimi. Vendar splošno je zelo prijetno in ugodno podnebje za vsakega, ker ako mu ne ugaja v enem kraju, mu ni potreba iti 10 milj daleč, pa bo našel podnebje, ki mu bo ugajalo.

Fige in oranže izvrstno rastejo v Great Valley in v vznožju Tehachapi gorovja. Tudi izvrstno sadje se pridela v severnem in južnem delu države. Po dolinah in ravninah, kakor tudi v vznožju gor, je vsa zemlja obdelana in trgovina in industrija evete, ker so železnice in luke blizu. Vendar pa zemlja po hribih, ki je sedaj še malo obljudena ter je pripravna za poljedelstvo in kjer je še boljše podnebje kot po dolinah, nudi še veliko priložnosti in uspeha za nove naseljence. Po gorah je pozimi od 30 do 40 stopinj gorkote in se lahko primerja z Virginijo, Kentucky ali Missouri. Tam se pečajo s splošnim poljedelstvom, ker raste pšenica, ječmen, oves, koruza, rž in drugo žito, kakor tudi seno, lucerna, krompir, fižol, hmelj ter vsakovrstna vrtna in poljska semena se pridelujejo z lepim dobičkom. Californijsko sadje je znano po vsem svetu; oranže, grozdje, rozine, breskve, hruške, češplje, marelce, olive in orehi prekašajo vse druge pridelke.

California s svojim milim podnebjem in rodovitno zemljo nudi za poljedelstvo, sadjerejo in vrtnarstvo velike prijetnosti in priložnost za dober uspeh. Le malokatera dežela pridela toliko vsakovrstnih pridelkov kot California. Pridelki, ki rastejo na severu in na jugu, rastejo tudi v Californiji. Slab farmer je, ki si ne poišče rastlin, katerą bi mu uspevale ter prinesle dober pridelek in dobiček. California je tudi bogata na rudninah in gozdovih. Glavno je pa njeno zdravo in prijetno podnebje.

Ena stvar je napraviti soda krakerje dobre od časa do časa.

Pač pa je druga stvar napraviti soda krakerje tako, da so vedno boljši kakor vsi drugi soda krakerji, vselej nespremenljivo dobri.

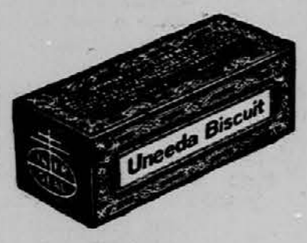

Ime "Uneeda" vtisnjeno v vsakem biskvitu pomeni, če je en milijon zavitkov Uneeda Biscuit postavljenih pred vas in vi izberete enega izmed teh, je vsak soda kraker v tem zavitku ravno tako dober kot najboljši Uneeda Biscuit ki je kdaj pečen. Pet centov.

NATIONAL BISCUIT COMPANY

Slovenska liturgija pri Jugoslovanih.

— Povestne črtice. —

Poleg M. Mesića, S. Ljubića i. dr. sestavil Andrej Fekonja.

Knjige liturgijske.

Z glagolico pisane bogoslužne knjige za Hrvate hrani še sedaj več starih spominikov iz XIV. in XV. veka. Omenja se sicer neki glagoliški Psaltir, ki ga je bil leta 1222. pop Nikola z Raba prepisal iz drugega, napisanega že takoj po Metodovi smrti, po naročilu solinskega škofa Teodora (880—890); ali od srede XVII. veka sem se za ta rokopis več ne zna. Najstarejši rokopisni glagoliški misal pa je oni, ki ga je knez Novak, dvornik pri ogrskem kralju Ludoviku, prepisal leta 1368.; a najstarejši glagoliški brevijar je oni, ki ga je prepisal dijakon Kirin v Senju leta 1359. Oba sta bila zatem še večkrat prepisana, n. pr. misal pr. l. 1387., 1402., 1441., 1456., 1463., in brevijar pr. l. 1387., po 1389., pr. 1412., 1444. i. dr., kolikor nam je rokopisov znanih.

Ko so izumili knjigotiskarstvo (1460), počeli so takoj tudi Hrvati tiskati svoje liturgijske knjige. Izdajali so jih najpreje zasebniki. Prvi glagoliški misal je bil tiskan v Benetkah leta 1483. in brevijar leta 1492.; a kdo ga je ukazal tiskati, ni znano. Ne dolgo zatem so bile tiskane cerkvene knjige v Senju pod vodstvom ondotnega škofijskega vikarja Silvestra Bedričića, kateri je pozval k sebi v ta namen iz Benetk tiskarja domačina Gregorja Senjanina. Ta je torej tiskal tu zopet misal leta 1494., in z naslovom "Misal hrvacki" leta 1507., ter še druge knjige, med njimi ritual z naslovom "Naručnik plebanušev" l. 1507. Tudi na Reki, kamor se je pozneje ali preselil tiskar Gregor iz Senja, ali pa so bila tja prenesena njegova pismena, je izšel "Misal hrvacki" troškom modruškega škofa Šimuna Kožičića leta 1531. In zatem sta bila tiskana zopet misal in glagoliški brevijar v trdnjavi Sv. Vita po skrbi senjskega škofa Joana Vi. de Domenis okoli lita 1540. Poleg teh pa so bile zopet tiskane liturgijske knjige glagoliške v Benetkah; tako misal po skrbi fra Pavla od Modruše leta 1528. in brevijar trudom Nikole Brozića, župnika v Omišlju, leta 1561.; pa še večkrat i ta i oni, n. pr. l. 1509., 1528., 1531., 1631., 1706., 1741.

Rimska stolica se je v XVI. veku še bolj zanimala za slovenske bogoslužne knjige. K temu jo je nagnilo več razlogov. Cerkveni zbori so se potegovali za slovenščino, n. pr. akvilejski l. 1596. je sklenil, da naj škofi skrbe, da 'ilirski' brevijar in misal učeni in pobožni možje, istemu jeziku vešči, pregledajo in izpravijo; protestantske biblijske in druge cerkvene knjige v hrvaškem prevodu in glagoliškem tisku so se širile; potrebne so bile knjige narodu za zerkveno porabo; hrvaške obćine so se nagibale k iztočni cerkvi, katêra je medtem v izobilju dobivala narodne cerkvene knjige iz Rusije. Vse to je vspodbudilo naposled rimsko stolico, oziroma rimsko propagando, da je po tridentskem zboru (1545—1563) sama prevzela vélevažni posel izdavanja slovenskih liturgijskih knjig. Senjski škof Ivan Agalić je sicer leta 1624. v zboru svojih duhovnikov odredil, da se natisneta glagoliški misal in brevijar, ter je ta posel poveril veščaku o. Franju Glaviniću Istranu (kateri je nato izprosil od cesarja Ferdinanda II., da se mu za to porabo dajo pismena, katera so se baje tedaj hranila v graški trdnjavi še od časa Ant. Dalmatina in Step. Konsula, znanih protestantskih pisateljev slovenskih). Ali po nagovarjanju šibeniškega kanonika Ivana Tomka Marnavića (ki je bival ponajveč v Rimu) so se ta glagoliška pismena prenesla v Rim; in od tedaj so tiskali cerkvene knjige slovenske v Rimu.

Na stolici sv. Petra je sedel tedaj papež Urban VIII., velik prijatelj Jugoslovenov v obče, a posebej "Ilirskega zavoda sv. Jeronima". Papež Urban postavi Rafaela Levakovića, ki je bil rodom Hrvat iz Jastrebarskega, redovnik frančiškan in ud rimske propagande, za "reformatorja cerkvenih knjig jezika ilirskega"; in po Levakovićevem trudu je sedaj ugledal beli dan misal, katerega jezik je popravil po mnogih misalih, zbranih nalogom papeža po Dalmaciji, pod naslovom: "Missal Rimskij va jezik slovenskij sozdan poveleniem P. G. N. papy Urbana Osmago. Peč. v Rimje iždivenim Propagandy." (1631. 4°. dva dela.) Ko se je Levaković nekoliko let zatem pripravljal, da izda brevijar, pomagal mu je Rus Metodij Terleckij, škof helmski, ki je tedaj bival v Rimu zaradi zedinjenja Malorusov s katoliško cerkvijo. Terleckij je trdil, da je jezik v ruskih cerkvenih knjigah pravi jezik sv. Metoda; slovenščine ne vešči kardinali mu tega niso verjeli, a brevijar se je po ruščini "popravil" in tiskal z naslovom: "Časoslov Rimskij slavinskim jazykom poveleniem S. G. N. Innokentia papy X. vydan" 1648. Levakovića pa je papež za nagrado imenoval bolgarskim nadškofom v Ohridi.

Pa Levakovićevo delo se je uvajalo v Hrvatih z velikim trudom. Zakaj našlo se je več zdravega razuma pri preprostih glagoljaših nego-li v glavah učenih pisateljev; in morali so glagoljaše pomirjati, trdeč, da je ta jezik zares prava staroslovenščina. — Kako potrebne so bile knjige liturgijske, se razvidi iz tega, da je propaganda Lovakovićev misal zopet izdala že l. 1648. v Rimu in da so čez štirideset let zopet dalmatinski škofje opozarjali rimsko stolico, da nimajo dovolj cerkvenih knjig. Novo izdavanje glagoliških knjig so poverili sedaj Ivanu Pastriću, rodom iz Splita, učitelju bogoslovja in opatu rimskemu. Z njegovim trudom je bil sedaj nanovo tiskan "Časoslov Rimskij slavinskim jazykom poveleniem S. G. N. Innokentia papy XI. vydan", v Rimu 1688., a "Missal Rimskij na jazyk slovenskij sozdan poveleniem P. G. N. pape Urbana Osmago", v Rimu 1706. 4° 868 str.; a oba v Levakovićevem jeziku. Pastrić je namreč, slabo poznavajoč glagolico, vse prejšnje pogreške Terleckega spustil, a uvedel še ne malo novih.

Ker se je v XVIII. veku kakor i preje še vedno čutil nedostatek cerkvenih glagoliških knjig, zato je sedaj Vinko Zmajević, za narodno knjigo jako zaslužni nadškof zaderski, zaprosil pri papeški stolici, da se omenjene knjige nanovo tiskajo. Za njegovega škofovanja je dobil velečeni Matija Karaman, duhovnik splitske škofije, kateri je od l. 1732. bival v Rusiji, posebno v Moskvi kot apostolski misijonar, nalog, da uredi novo izdanje glagoliškega misala in brevijarja. In res pride na svetlo najprej: "Missal Rimsky slavenskim jazikom poveleniem P. G. N. Urbana Osmago izdan", v Rimu 1741. 4°, 666 str. Ali Karaman je presegel Levakovića in Patrića v tem, da je poleg rusizmov uvel še tudi ruski naglasek, tako da ga hrvaški duhovniki niso radi sprejeli, a učenjaki so ga tedaj in pozneje ostro obsodili in grajali. Karaman je postal po smrti Zmajevićevi zaradi svojih zaslug zaderski nadškof (1745). "Časoslov Rimskij slavenskim jazikom povelјeniem P. G. N. papi Pia šestago izdan", v Rimu 1791, izšel je šele dvajset let po njegovi smrti po prizadevanju Ivana Petra Gocinića (Galzigna), škofa rabskega, ki mu je dodal "Čini svjatih... v njekih mjestjeh" 1791. Medtem je dal koperski škof Camuzzi tiskati brevijar v Rimu po 1774 in Anton Juranić s Krka: "Misse za umrvše" v Rimu 1767 in "Molitvy prežde i poslie missu glagolimija" v Venetiji 1765; a že preje še "Ispravnik za jerei" (directorium pro sacerdotibus), ki ga je v glagolico prepisal R. Levaković v Rimu l. 1635.

Ob koncu XVIII. veka pa je povsem prenehalo tiskanje glagoliških liturgijskih knjig v Rimu in je počivalo celo stoletje do naših dni. Papež Leon XIII. pa je poklonil Hrvatom lep dar: "Rimski Misal, slavenskim jezikom, Presv. G. N. Urbana Papi VIII. poveljenjem izdan. V Rimu. 1893.", v novem izdanju, kateri je po nalogu sv. Stolice uredil Dragutin Parčić, kanonik sv. Jeronima v Rimu, v oni obliki, v onem popravljenem jeziku in pismu, kakor je bil dan in potrjen nekdaj panonskim Slovenom.

O. Bernardin Splietčanin je izdal "Sćavet, Epistole i evangelja" v Benetkah l. 1495. z gotiškimi pismeni in posebnim pravopisom. Nanovo ga je izdal Benko Zberavčić v Benetkah l. 1543. in 1586.

Nanovo so "Pištole i evangelja" tolmačili in na svetlo dajali: Ivan Bandulović v Benetkah 1613, kjer se je ista knjiga tiskala do l. 1773. devetkrat; Bartuo Kašić, jezuit, v Rimu 1641; Nikola Kesić v Budimu pred 1739 in 1740; Imro Pavić v Budimu 1764 in še 1808; Peter Knežević (Bandulovićeve) v Benetkah 1773, a v Dubrovniku 1784, tudi v Rimu b. l.; Grgur Lazar: "Vandjelja i knjige apostolske" v Dubrovniku 1784; Marian Lanosović "Evangjelistar" v Budimu 1794 (a mnogo 'slovenskim' načinom). "Evangelja in epistole" v Šopronu 1806. "Epistole i evanjelja priko svega lita po redu missala rimskoga skupno molitvami i blagoslovmi u jezik slovinski prinešena", u Rici (Reki) 1824. Tu se nahaja vse, kar duhovnik pri maši na glas peva, a brez onega, kar se tiho čita; ta Šćavet je odobril Ivan Ješić, škof senjski. L. 1640. v Rimu izdani "Ritual Rimski, stomačen slovinski po Bartholomeu Kašiću" je bil nanovo izdan v Benetkah l. 1827.

Kje je moj brat ALBERT JESICH? Doma je iz Sejane, Sv. Tomaž pri Ormožu na Štajerskem. Baje se nahaja nekje v New Yorku, kjer opravlja svojo pekarsko obrt. Jaz sem že od 2. novembra 1914 v ruskem ujetništvu. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Mathias Jesich, Gendarmerie Wachtmeister, Oesterreichischer Kriegsgefangener Sammelstelle, Samara, Russia. (25-27—4)

Iščem svojega soproga IVANA HRIBAR. On je bil magistratni oficijal v Ljubljani in leta 1904. je prešel v Združene države. Prvo službo je imel pri Frank Zotti Co. na 108 Greenwich St., New York, N. Y., kasneje pri g. V. Kubelka in leta 1908. pa nekje v Hermon, N. Y. Meseca aprila 1909 sem prejela njegovo zadnje pismo. Prosim rojake širom Amerike, če kdo ve njegov naslov, naj javi upravništvu tega lista, ali pa direktno meni: Franja Hribar, učiteljica, Laporje pri Slov. Bistrici, Štajersko, Austria. (25-27—4)

NAZNANILO.

Uradne ure Slovenskega hranilnega in posojilnega društva za Franklin-Conemaugh, Pa., so vsak ponedeljek in soboto od 7. do 8. ure zvečer.

Frank Podboy, tajnik.
(25-27—4)

V ZALOGI imamo še nekaj SLOVENSKO-AMERIŠKIH

KOLEDARJEV

za leto 1916.

Da je bil letošnji Koledar res nekaj posebnega, je razvidno iz tega, ker smo ga morali dvakrat tiskati in nam je že druga zaloga skoraj popolnoma pošla. V Koledarju je preko trideset krasnih slik, razni zanimivi članki, lepe povesti in poljudno pisane znanstvene razprave. Naročite ga takoj, da ne bo prepozno! Stane s poštnino vred 35 centov.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

POŠTA ZA AVSTRIJO.

Parniki, ki vzamejo avstrijsko pošto, odplujejo:

"Hellig Olav" 27. aprila.
"United States" 11. maja.
"Oscar II." 18. maja.
"Frederick VIII. 31. maja.
"Hellig Olav" 8. junija.
"United States" 22. junija.
"Oscar II." 29. junija.

Izrežite ta seznam, da se bodete vedeli ravnati.

V SPLOŠEN DOBROBIT bi rad dobil v vsaki slovenski naselbini pošteno, razmere poznano in popularno osebo, ki bi opravljala posel zastopstva. Najboljše ugodnosti in najboljša plača za mali trud.

Za podrobnosti se obrnite na:
FRANK LUNKA,
5523 Carry Ave., Cleveland, Ohio.
(2x 25&27—4)

SLUŽBO

želi dobiti mlada Slovenka izven New Yorka, najraje pri kaki slovenski družini. Komur je znana kaka taka služba, naj piše na:

Slovenka,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(25-27—4)

NAZNANILO.

Na izvanredni seji Slovenskega hranilnega in posojilnega društva za Franklin-Conemaugh, Pa., dne 20. aprila je bil Louis Bavdek odstavljen kot tajnik društva radi nepravilnega poslovanja in na njegovo mesto izvoljen Frank Podboy. Društvo ne bo odgovorno za denar, izročen Louis Bavdeku.

Za direktorij:
Frank Podboy, tajnik.

Rad bi izvedel za sledeče naslove: JOSIPA KOLENC, doma iz nad Mozirja; FRANCA GORŠEK iz Griž pri Celju; GREGORJA ČULKA iz Malih Braslovč in dveh bratov KRAŠOVIC, podmače Strgarjeva z Reke nad Št. Pavlom. Prosim, če kdo ve za njih naslove, naj mi jih javi, ali naj se pa sami oglasijo. — Joe Ponda, 282 Mineral St., Milwaukee, Wis.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 19. aprila preminula moja ljubljena žena

ANA ZALOKAR.

Ranjka je bila rojena Tršar v Logatcu na Notranjskem. Nje zemeljske ostanke smo izročili materi zemlji 22. aprila na katoliškem pokopališču sv. Trojice v Brooklynu.

Tempotom izrekam najsrčnejšo zahvalo vsem prijateljem in prijateljicam za darovane vence in za spremitev ranjke k večnemu počitku. Hvala tudi vsem, ki so mi bili v pomoč za časa žalosti.

Vincenc Zalokar,
žalujoči soprog.

New York City, 24. aprila 1916.
(25-26—4)

Laška fronta.

Topovi zopet grmijo na celi fronti, a najhuje severno od Tolmina ob Krnu in Mrzlem vrhu. — Strel se je držal strela in odmeval od gora, vmes se je v posameznih presledkih vmešal dvodelni mogočno bobneči glas našega možnarja.

Zvečer ob deseti uri so se zabliskali čez nebo v veliko daljavo metalci svetlobe, ragljanje strojnih pušk se je čulo kot krohotanje smrti. Skoprneče je to ragljanje, zato ker se mu vedno pridruži predstava, kako so se dvignile črne sence z zmagožejnim krikom, bližajo se, napadajo, obvisevajo v žičnih ovirah, na železnih in jeklenih ostih in padajo pod jeklenkami. Grmenje topov niti na pol tako ne pretrese.

Zdaj je zapadel sneg v gorah, sprva precej na debelo, a vanj dež, tako da je postalo vreme neznosno, in nehote se splavajo človeku misli v strelske jarke.

Ta trenotek, ko to pišem, se sliši daljna detonacija topov izza belega obrisa jugozapadnih gora. Na gosto padajo streli — nocoj še bod omorda metalci svetlobe naznanili, da se bije boj s prsi ob prsi, deli plačilo za judežev greh.

Lep prizor sem videl oni dan. Po strmem klancu, ki drži k cerkvi, ležeči visoko v hribu, je korakala gosta dolga vrsta vojakov. Sami mladi, simpatični fantje z ognjem v očeh, z nasmehom, polnim življenja na licih in na ustnicah. Siva uniforma se komaj loči od kamenja. Vsi so brez orožja, nekako lahki in svobodni.

Kam gredo? — K izpovedi. — Vsa ta množica? — Da, da, vsa ta množica.

Z vseh vetrov, različnih mater in različne vzgoje. Ta pot jih je združila. Tik prek pragom slutnje negotovega zgane človeka. — Vsuli so se v božji hram in se razdelili po klopeh, pokleknili po tleh. In najbolj mirne ustnice so šepetale v mislih najglobljo molitev in spoznanje, v kraju, kamor za trenotek ni segalo grmenje topov.

Pa se čudite njih dejanjem?...

Nekaterim družinam ob fronti se je naložilo, da se morajo zaradi šole izseliti z otroci, ali pa vsaj otroke oddati, da se jih pošlje na Moravsko kam, da tam pohajajo v šolo. Dasi se je naše ljudstvo precej rado izseljevalo, ima poseben strah pred tujino, in Tolminec čudovito ljubi svojo zemljo, za katero je neštetokrat prelival kri. In pustiti še otroke po svetu, v razmere, v katerih je že umrlo na stotine naših malčkov?.. Ali pa pustiti zemljo, iz katere upajo še vedno iztrgati tisti bori živež.

Jokale so matere in prosile stanovanja v zaledju v bližini šol za otroke, tekale pred oblasti. — Zdaj se je baje zavzelo par gospodov za to, da se osnuje za te otroke na mirnem in pripravnem kraju v zaledju (na Tolminskem) šola, združena z nekakim zavodom za silo, za katerega bi prispevali tudi starši z najpotrebnejšim in tako ostali v medsebojnem stiku. To je edino pametno.

Pisalo se je še mnogo o draginji in aprovizaciji. Znano je, da so bila pri nas v hribih svojčas živila, kar se tiče domačih pridelkov, najcenejša. A danes?

Maksimalne cene ne držijo in ne držijo! Pravijo celo, da jih ni več. Maslo je kilogram pet kron in više. Eno jajce 20 vinarjev, in vojaki jih baje plačujejo že do 40 vin. komad. Kmetje prodajajo žito koligram 1 K, tudi ječmen in ajdo. Pšenico pa po 27 K za mernik. Ne poudarjam krivičnih besed, če trdim, da je v tej vojni padla krščanska ljubezen do bližnjega po nekaterih krajih in pri nekaterih ljudeh do ostudnosti najnižjega samoljubja.

In s tem — konec!

Kopija mize Ludvika XVI.

Dva mizarska umetnika sta zadnji mesec dogotovila kopijo mize, pri kateri je delal Ludvik XVI. — Delala sta štiri leta; mizo cenijo na $5000. Original, ki se nahaja v muzeju na Dunaju, je izdelal v 18. stoletju nek David Rontgen. Narejen je iz štirideset vrst lesa.

Nevidna tinta.

Ako rabite namesto črnila sok čebule ali limone, pisava tako dolgo ni vidljiva, dokler ne položite papir na vroč prostor.

Razprava.

Izidor Cankar.

"Samo mi mislimo tako", je rekel asistenčni zdravnik in je upiral prst na zemljevid, ki je visel na steni častniške obednice; "sklepati moremo potem šele, ko je vse gotovo. Včeraj sem govoril s prijateljem iz generalnega štaba, ki mi je rekel: Potrpite samo še en hip! Samo še en hip! In to vedite, da ni nobena reč nemogoča, je dejal. Stavim glavo, da..."

"Steklenica šampanjca bi mi bila ljubša", ga je zavrnil debeli zdravnik. "Johan, piva!"

"Ne steklenice, sod šampusa stavim", je vneto nadaljeval mladi častnik svoja vojna razmotrivanja. Rabil je besedo "šampus", ker je hotel vzbuditi vtis, da je s to pijačo v ravno tako prijaznem in domačem razmerju, kakor s članom generalnega štaba. Toda poslušal ga je samo kurat, ki ni vedel, kaj bi govoril, medtem ko se ostali trije niso nič več menili zanj. Ura je bila devet in ob tem času so navadno začeli igrati. — Sluga je pomaknil malo mizo na sredo, razvrstil stole okrog nje, na druge stole postavil steklenice in kozarce, položil karte na mizo in odšel:

"Kje pa je Bazil?" je dejal komandant.

"Hihihi", se je drobno nasmejal ulanski poročnik, ki je vodil ekonomijo bolnišnice; "mislim, da ima svoja pota in opravke."

"Ah, ja!" se je nasmehnil tudi komandant. "Vražjo kri ima ta človek. — Pa saj gremo lahko v troje, brez njega. Navadna stava?" je vprašal in razdelil karte.

"Ne vem, kakšno kri ima", je odgovoril štabni zdravnik, "jaz ga ne razumem popolnoma. Včeraj se mi je pripetila čudna reč. Kar na lepem dobim drobno pisemce, v katerem me prosi neznana dama za sestanek. V kavarni, ob pol šestih, pri tej in tej mizi. Vraga, sem dejal, kaj pa je to? Ali je res ves svet znorel, sem si mislil. Mene naj puste pri miru, dva sina imam v vojski in hči se mi sedaj moži. V pismu pravi "globoko nesrečna ženska" in da vame zaupa, da od mene pričakuje pomoči. — Najprej nisem hotel iti, potem sem se premislil. Večkrat so se ljudje tako obrnili name, češ, da mi "zaupajo". To je vse zato, ker preveč piva pijem; potem se redim in prepočasi hodim in ljudje mislijo, da sem moder in dobrega srca."

"Igram!" je rekel ulanski poročnik.

"Pomoč", je dejal komandant.

"Brez mene. — No, in tako sem šel v kavarno. Vidim, da je čedna ženska, malo priletna že, pa dobra žena, nič ne laže, nič ne prikriva in nikor ne toži. Z eno besedo, dobra žena. Pravi, da je gospa Bazilova, da se mož hoče ločiti od nje, kar naenkrat, po enajstih letih, in da je to prišlo nadnjo kakor strela iz jasnega. Nikoli nobene besede, nobenega prepira, vse je šlo gladko in dobro, in sedaj ji naenkrat piše, da ga ne bo več domov, naj mu pošlje njegove stvari, da sedaj šele ve, kaj je sreča, ki jo je pri njej ves čas pogrešal, in podobne stvari. Kazala mi je njegovo pismo: piše kakor človek, ki je popolnoma prišel ob pamet. — No, jaz poznam te reči in se načelno ne mešam vanje, puščam jih, da se same izravnajo ali da se ne izravnajo. Rekel sem ji torej: Milostna gospa, potrpeti morate, sedaj je vojna. Vojna vse prevrne."

"A, tako je to?" je rekel komandant.

"Hihihi", se je zasmejal ulanec. Tudi mladi zdravnik je nehal kuratu razlagati operacijski načrt in obadva sta pristopila h igralcem.

"Kaj sem ji hotel? Jaz ji ne morem pomagati. Rekel sem ji: Že v mirnih časih se taka reč težko popravi, sedaj je popolnoma nemogoče. Vojna je in vsakdo plačuje svoj tribut."

"Pa človek bi mislil, da taki tributi niso potrebni", je dejal kurat, ki je čutil, da mora označiti svoje stališče.

"Ta tribut je najhujši izmed vseh, kar jih prebivalstvo plačuje vojski. Velikokrat sem videl, da so vojaki, ki so bili doma dobri očetje svojim otrokom, tu pri nas divji in lahkomiselni kakor dvajsetletni rekruti", je začel mladi zdravnik z isto vnemo, s katero je prej razlagal operacijski načrt. — "Kadar malo pijejo, so kakor obsedeni. Ta kuga razjeda cele kompanije, in če ne bomo po vojni ukrenili kaj prav energičnega, je po mojem mnenju ena sedmina prihodnjega zaroda izgubljena. — Gospodje, ali veste, kaj to pomeni?"

"Ne bodi no siten, tovariš!" — ga je zavrnil štabni zdravnik. — "Igram. Dve novi karti!"

"Dovolite, gospod štabni zdravnik, jaz mislim, da je stvar prav za medicinca zelo važna, brez vojaških ozirov. Oblast bi morala z vso strogostjo poseči tudi v privatno življenje, če je osebna svoboda nevarnost za moč in zdravje države."

"Ba, ba, ba", je odgovoril štabni zdravnik in se ni ozrl od kart.

"Saj poseza, le kako?" je boječe dejal kurat. "Vse, kar oblast ukrepa, je tako, kakor bi prostitucijo odobravala in hotela preprečiti samo nje posledice. To je usodna napaka. Moža je treba pravno dvigniti. Drugače je vse zastonj."

"Moj dragi kurat", je rekel komandant strogo, "to ni naša reč, ampak Vaša. Zakaj pa Vas imamo? Moja naloga je, da vsakega moža svojega batljona utrdim, da ga naučim streljati, in sicer kar najbolj precizno, da ga naučim rabiti vsako drugo orožje, da mu vzgojim samozavest, hladnokrvnost in pogum, z eno besedo, da napravim iz njega dobrega vojaka. To je moja naloga, in če jo srečno dovršim, sem storil veliko, največ, kar morem; potem pridete Vi. Od države je lepo, če priznava važnost Vaših nazorov in Vas dodeli regimentu. Kaj naj še več stori?"

"Vse moje delo je zastonj, dokler nima moštvo lepih vzgledov."

"Aha, to so mi že velikokrat rekli! In jaz vedno odgovorim: Prvič, to ni res; mož živi svoje življenje in častnik svoje. In drugič: Če je tako, je vendar najbolj enostavno, da najprej spreobrnete častnike!"

"Spreobrnite me, spreobrnite me!" se je smejal ulanec.

"Ne stvar je zelo resna, gospodje", je nadaljeval mladi zdravnik, ki ni imel miru, dokler ni vsega dognal do konca. "Sedaj se še skriva, kakor vsaka huda bolezen, pa po vojni bo prišla in tedaj si ne bomo znali pomagati; prepozno bo."

"To so čenče, dragi moj tovariš", je rekel štabni zdravnik pokroviteljsko, skoro žaljivo.

"Ne vem, kako bi to bile čenče; grozno je", je odgovoril kurat resignirano.

"Tedaj Vam pa moram vendarle povedati svojo misel", je rekel štabni zdravnik. — "Johan, piva! — O vseh teh stvareh Vam jaz lahko še vse drugačno pesem zapojem in se ne zgražam, se ne morem. Videl sem ljudi — ne samo tam za fronto, na katere mislite Vi in ki so vendar zdravi — ampak v bolnišnici, jetičnike, hrome, vodenične, ljudi brez noge in roke in vse druge, in sem videl, kako jih je zajel veliki nagon, ta divja, elementarna moč življenja, ta strašni ogenj in kako se je pasel v njihovih ubogih sreih in okrnjenih udih. Spoznal sem, kaj se pravi človeka odtrgati od doma, od družine, od vseh vezi, ki uravnajo njegovo življenje, vreči ga med mnoge druge, ki so prav tako brez doma in vsega, česar jih dom uči. Gospodje, takoj vam moram reči, da jaz nisem zoper vojno, nisem miločuten pacifist ali kaj takega. Osebno mi je popolnoma všeč, in če bi se bila začela pred desetimi leti, bi bil danes slaven kirurg. Tudi v načelu nimam nič zoper njo; dokler so ljudje taki, kakršni so, se bodo pač vojskovali in bo morala odločiti moč, česar logika ne more. Toda v svojem zasebnem, nevojaškem življenjnu imam logiko rad in mi Tvoje sumarično ogorčevanje ni všeč, mladi prijatelj."

Asistenčni zdravni kje zardel.

"Mislim, da nisem trdil nič nelogičnega", je dejal.

"Glejte, ko smo začeli vojno, vojno, smo rekli, zdaj.... no, zdaj bo pač vojna. Vsi smo vedeli, da bo toliko in toliko ljudi umrlo, da jih bo toliko ranjenih, da bo kri v potokih tekla, da bo toliko praznih domov in toliko sirot. Z eno besedo, 'grozote vojne', kakor te stvari danes rahločutno imenujemo, so nam bile jasne in smo z njimi računili. Saj smo vedeli, da vojna ni gledališče, da gre za velike reči. Če bi takrat vprašali moraliste in medicince, bi nam rekli, da ne more biti dobro za človeštvo, če se navadi moriti, in da človeškemu zdravju ni v prid, če mu kdo pljuča prestreli ali nogo dreže. Pa jih seveda ni nihče vprašal, ker je vojsna stvar vojaka, naša, ne drugih. — Kako smešno bi bilo, če bi ko takrat rekel, da vojna mora biti, ampak brez ran in krvi, brez smrti in požarov. Saj to ni mogoče! In moje mnenje je, da nobene vojne ni bilo brez gorja, nad katerim se Ti zgražaš, tovariš. Tako strašno ni bilo še nikoli, kakor je sedaj, pa tudi take vojne ni bilo še nikoli. To je moja misel."

"Brez krvi ni vojne, vse drugo pa ni nujno potrebno", je rekel kurat.

"Ravno to je zlodej! Jaz ljudi že nekoliko poznam in toliko jih gotovo tudi Vi poznate, moj ljubi. In vem za tega in tega in tretjega, da bi bil doma najvzglednejši človek in da bi se v vseh drugih okoliščinah junaško držal. Pa pri nas se ne! Ne trdim, da se ne more, pravim le, da se nikoli ne bo! Ne tajim bolezni, samo to menim, da diagnoza ni prava. Če že zdravite, zarežite globlje, prav globoko! Ko pridejo najbolj divji nagoni do legalne veljave, zmaguje tudi ta največji."

"Pa boriti se moramo proti njemu", je dejal kurat.

"Le, če boste kaj opravili", je odgovoril štabni zdravnik skoro žalostno. "Nikomur ne vsiljujem svojega mnenja, smem pa vendar le reči, da je tisti, ki je klical 'Živio vojska!', klical obenem razen mnogega drugega tudi 'Živela prostitucija'!"

"Tega ni takrat nihče mislil!"

"Seveda, ravno to je tisto, da nihče mislil ni", je rekel štabni zdravnik in se je napil. Ko si je brke obrisal, je še pristavil: "Tudi pivo bo treba pustiti; mislim, da ga delajo iz koruze."

Ta trenotek so se vrata široko odprla in vstopil je rezervni nadporočnik Bazil. Krepko je udaril s petami in pozdravil. Bil je veselega, svežega obraza kljub svojim petdesetim letom in oči so mu še mladeniško sijale.

"Vražji dečko, kod si se klatil?" mu je zapretil s prstom komandant.

"Najpokornejše javljam, da je Drač podel", je odgovoril nadporočnik in zavihtel večerno izdajo.

"Hura! Johan, buteljko!"

"Hura!" so zaklicali tudi vsi drugi.

"Hura", je rekel štabni zdravnik, "pivo je itak slabo."

Kako smo se slikali v Gorici?

Kakor sem vendar želel, enkrat zopet videti solnčno Gorico, mesto, stotisočkrat imenovano v sedanji vojni, mesto za katero se je prelilo že toliko krvi! Zato sem se zveselil, ko smo nekega dne dobili povelje, odriniti v Gorico.

Bilo je nekako sredi novembra in trdna noč, ko smo od Kostanjevice sem primarširali v mesto.

Nastanili so nas v neki šoli. Izmučeni kot smo bili, smo seve hitro sladko pospali. Za ogledovanje nisem imel časa in ne veselja, ker so me noge pošteno bolele.

Drugo jutro navsezgodaj se podam po mestu. V moje začudenje sem dobil v trgovinah vsega, kar si je srce poželelo. Dasiravno so granate eksplodirale tik za mestom, ni padla v mesto samo cel dan nobena. Po dolgem času sem spet enkrat postregel mojemu želodcu s stvarmi, ki jih že dolgo časa ni okusil.

Na potu domu me sreča moj prijatelj. Med pogovorom mi pokaže tudi svojo fotografijo in mi pove, da si človek tukaj tudi ta šport lahko privošči.

Seve nisem ugibal dolgo: nagovoril sem še dva prijatelja in hajdi, šli smo! Kdo bi si tega veselja ne privoščil, pa ne le sebi, tudi svojim dragim. S čim pa jih človek bolj razveseli, kot pa s — sliko! Če že ne morejo videti svojega dragega v resnici, ga vidijo vsaj na sliki. Pa tudi mnogo pritajene samopridnosti tiči tukaj, kajti mnogi, ki je že dolgo tukaj, si je tekom časa prislužil nekaj, ki tako pristoja na junaških prsih, ali pa je mogoče kaj peterovoglatega dobil pod vrat, s čimer se bo postavil pred svojimi prijatelji in znanci, čeprav samo na — sliki, ki bo doma romala iz rok v roke in vzbujala seve povsod respekt in občudovanje.

In teh 'častihlepnih' res ni bilo malo in fotograf, naš rojak Jerkič je bil res preobležen z delom; vendar mi je prijazni gospod obljubil, da mi zaželjeno že v par dneh izgotovi.

Drugo jutro me iz sladkega spanja zbudi nenavaden ropot in predno se dobro zdramim, sem bil že ves obsut s steklom, ker sem spal ravno pri oknu. Udarila je namreč granata na cesto pod našim stanovanjem. Čez par minut ji je sledila še druga in tretja, kar naprej.

Seveda, to jutro ni bilo dnevnemu šaržu treba ljudi klicati kot navadno, ker pri tej, tako glasni budnici je bilo naenkrat vse — "auf". Radovedno smo kukali skozi okno, ko se je enkrat zdanilo — ker Lah je bil zgodaj pričel z delom, nekako ob 5. uri zjutraj.

Kaj smo hoteli! Iti ven ni bilo nič boljše, ostati notri pa tudi ni bila šala, ker če bi se ktera granat, ki so po vsem mestu treskale, posebno pa po tistem delu mesta, kjer smo bili mi, zmotila in nas zadela v polno, bi ne bil samo eden ali dva "hin", temveč celi oddelek podsut v razvalinah. Toda, ali je Lah tako slabo streljal ali smo mi imeli tako srečo, nobena ni zadela. Le opoldne, ko smo na dvorišču ravno odkosili, udari ena ravno v sredo, kjer je še par minut prej stala naša kuhinja, toda kuhinja in mi smo se bili že razkropili.

Zanimivo je bilo gledati, ko je začelo mesto na več mestih goreti in kako so neustašeni gasilci opravljali svoje nevarno delo. Celo mesto je bilo zavito v dim. Mislil sem, da bo konec sveta, tako je treskalo.

Krasno je bilo gledati, ko so obstreljevali grad. Kako so nekdaj znali zidati! Kajti granate so kar odskakovale od trdnega zidovja in le malo se je poznal učinek. Le škoda, da so nekatere zadele na streho in tako grad vseeno precej poškodovale.

To je bilo 18. novembra, ki ostane nepozaben vsakemu človeku, ki ga je preživel v Gorici! — Nikdar ne prej ne pozneje ni Lah tako divjal nad ubogo, nedolžno Gorico kot tisti dan!

Zvečer, ko je malo utihnilo, smo pobrali svoja šila in kopita in šli, kamor smo bili namenjeni. — Moj Bog, kako je mesto izgledalo! Kak razloček med predvčerajšnjim večerom in današnjim! Povsod razvaline, po cestah jame, da človek skoraj ni mogel naprej. Povsod egiptovska tema, ker električna napeljava je bila razbita in v elegantnih hotelih, kjer so se gospodje zabavali, so naenkrat vse žarnice ugasnile in ljudje so si morali pomagati s svečami kot v davnih časih...

V trafiki, kjer mi je včeraj še ljubka "signorina" postregla s tobakom, je mesto vrat zijala grda luknja. Vesel sem bil, ko je bilo mesto, moj prejšnji ideal za mojim hrbtom.

Čez nekaj dni jo spet primerimo v Gorico. Bilo je precej mirno. Prva moja pot je seveda bila k fotografu, ves radoveden, kako je izpal moj 'erarični obraz'.

Hiša je bila videti še cela od zunaj, ko pa stopim noter, zapazim omet po stopnicah. Slabo znamenje, si mislim in potrkam na vrata. Trkam, zvonim, a nič se ne gane. Fotograf je bil toliko pameten in jo je odkuril na drugo bolj varno mesto, kjer ni granat, posla pa dovolj.

Da se mi je moja nakana, predstaviti se mojim vsaj na sliki, ponesrečila, me ni malo jezilo; to mi še omeniti ni trea. Zaklel sem se polentarju, da mu pošteno povrnem, ker mi je pokvaril moje veselje.

In res sem že drugi dan tudi jaz pomagal, da smo Italijanu skazili veselje, da se ni mogel tudi on dati slikati v Gorici. In še od mojih tovarišev sem jih slišal, ker sem jih pripravil ob denar. Moral sem jim povrniti denar, in tako sem trpel ne samo zasmeh od tovarišev, ki so mi zmiraj nagajali, kdaj bodo moje slike gotove, ampak tudi škodo na mošnji.

Tako se je žalostno končala zgodba našega slikanja. Pa kaj, vse se pozabi, da sem le zdravo kožo odnesel!

Vid Ambrožič.

Farme v največji slovenski koloniji.

Mi napravimo dobre hiše in izčistimo zemljo za naše naseljence.

Ako bi želeli lastovati 40 ali več akrov zemlje v naši največji slovenski koloniji v Ameriki, na kateri zemlji bo že postavljena hiša v dva nadstropja, zgrajena dobro in trpežno, dovolj velika za tri sobe in eno kuhinjo, dogotovljena, da se nastanite v njej takoj, ko se naselite na zemljo; razun tega dva akra čiste zemlje, da jo pričnete obdelovati takoj, ko se naselite. A vse to na dolgotrajna izplačila in prvo naplačilo manje, kot stane hiša sama.

Pišite po naš časopis GOSPODAR, kjer bodete našli plan od hiše in natančen opis hiše, cene in plačila zemlje ter vsa ostala potrebna pojasnila. Pišite po časopis vseeno, če ste voljni kupiti farmo ali ne. Mi pošljemo časopis vsakemu zastonj.

Prodajamo tudi nečiščeno zemljo brez hiše.

Vsa pisma naslovite tako-le:

Homemaker Land Company,
Dept. 3, Tioga, Wis.

BRIGA SE V PRVIVRSTI ZA SVOJO DECO.

Andrej Vokali smatra kot skrben oče zdravlje svojih otrok za najbolj važno stvar.

— Nobenega dvoma ni, da so otroci najbolj izpostavljeni prehladu. Ker pa je njih organizem slab, je prehlad ravno za nje najbolj nevaren in raditega je dolžnost vseh starišev, da se posebno s sedanjem premenljivem vremenu najbolj brigajo za zdravje svojih otrok. — pravi H. H. von Schlick, tvorničar čudotvornega Bolgarskega Krvnega Čaja, ki je s deset tisoč bolniki v stalni zvezi in kateremu je poslal te dni naš rojak Andrej Vokali, Rolling Mill, Poughkeepsie, N. Y. sledeče pismo:

— Pošljite mi en zavoj Bolgarskega Krvnega Čaja, kajti dosedaj še nisem vedel, da je to zdravilo tako dobro proti kašlju in prehladu. Gospa Wajger mi ga je malo posodila, kajti moja deca so bila zelo prehlajenja in ta Čaj ji je zelo dobro pomagal. Sedaj nimamo več tega čaja in deca je zopet pričela kašljati. Raditega vas prosim, da mi takoj pošljete en zavoj.

En velik zavoj Bolgarskega Krvnega Čaja, ki zadostuje za 5 mesecev, stane 1 dolar, na katerem mesecev, stane 1 dolar, na katerokoli mesto:

Marvel Products Company
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva po $1.35 od klaftre. Dober les in ves v ravnini. Dva moža prav lahko napravita od 4 do 6 klafter na dan. To spomlad se bo tu pripravilo 30 tisoč "cordov" trobelinega lubja (Hemlock Bark). Pridite!

Ward & Guncheon,
(4-4 6x 1x v t) Norwich, Pa.

Iščem FRANKA in MARICO KROTAZ. Doma sta iz Preloke pri Kulpi na Dolenjskem. Mislim, da se nahajata v okolici Pittsburgha, Pa. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da mi ga javi. — Peter Stepich, 2502 E. 29th St., South Lorain, Ohio.
(25-27—4)

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA.

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161 St. Helena, Cal.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upravništvo ne uredništvo

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobiti vedno pri:
IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
Pišite po cenik.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringe, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md.: Frank Vodopivc.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Barberton, O. in okolica: Matn Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Colinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Louis Balant.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kerišnik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Boughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.
Export, Pa.: Frank Trebetz.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gotlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po ..... 70c. gallon
črno vino po ..... 50c. „
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
„ 4 gallone (sodček) za..... $16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Joliet, Ill.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Prisega.

Češki spisal **Jan Klecanda.**

(Nadaljevanje.)

III.

Kadet Fereti je bil mlad, ali vojak je bil z dušo in telesom. Izhajal je iz vojaške rodbine, ded in oče njegov sta osivela v cesarski službi, in vsi njegovi bratje so služili dvoglavemu orlu. Zvestoba se je utelesila v njegovi rodbini, zvestoba cesarju, avstrijskim praporom — zvestoba vojaškim dolžnostim. Fereti bi bili odgovorili na vprašanje po njihovi narodnosti: "Avstrijci smo!" In zdaj je slišal kadet iz ust človeka, čegar pojav je v njem vzbujal spoštovanje, da je Lah, da ima celo vrsto dolžnostij, na katere ni bil doslej pomislil.

Ni razumel vsega tega, kar mu je bilo rečeno, ali Manara, ustaški vodja, je govoril tako ognjevito, tako prepričevalno, da je Fereti čutil, kako gubi tla pod nogami. Bil je kakor pijan navdušenja, katero je Manara v njem razžgal, omahoval je negotovo na razpotju, videč dva cilja, dve luči pred saboj ter ne vedevši, po kateri poti bi šel. Vera v stare rodbinske tradicije, v dolžnosti, katerih sužnjih je bil doslej, je bila omajana. Otvarjal se je pred njim nov svet, katerega pa doslej ni razumel.

Po kateri poti naj gre? Ali naj bi vstopil v tabor ustaški, postal privrženec revolucije, katera je zametala vse to, kar je doslej spoštoval? Ali pa naj bi ostal zvest svoji prisegi? — Toda to prisego je že enkrat izdal. Z neodločnostjo je zakrivil, da ni mogel svojega dela dokončati. Ako se je hotel vrniti, je moral pokorno priznati, da je grešil. — Komu? — Sebi samemu, najstrožjemu sodniku, ki ne odmerja kazni, marveč muči s svojimi očitki.

Vedel je, da bi mu v taboru veroval, da, bili bi ga morda oslavljali kot junaka. Ali ni se mu hotelo nazaj — kajti potem bi bil moral sam sebi priznati zbalelost. — "Ohranil sem njihovo življenje, ker so moji bratje", je tolažil sam sebe. "Postavil sem se s tem na stran revolucije ter bom vztrajal. Sama usoda me je privedla na tir, ki je pravi. — Sem Italijan ter ne smem torej služiti Avstriji zoper svoje brate!"

Tak je bil konec njegovemu umovanju, in Fereti je bil z njim zadovoljen. S tem, da je hotel iti dalje po tiru, kateri je nastopil, se mu je vest olajšala. Obljubil je vodji, da ostane na strani ustašev ter se ne vrne nikoli več k črnožoltim praporom.

Manara je z radostjo sprejel to obljubo, ustaši pa z velikim vikom. Vsi vojaki so sledili kadetovemu vzgledu, le trije so izginili, morebiti, da bi šli vendar k svojemu polku.

Ustaši so opremili vozove, naloži nanje vse zaloge prahu, katere so tam našli, ter uničili naboje, ki se niso godili za njihove puške. Potem se je uredila cela ekspedicija na nadaljno pot h Castelnuovu.

Alpska vojska Manarova, s katero se je bil izprva odpravil na pohod v Tridentsko, je štela jedva preko sto mož. Bili so to največ možje in mladeniči iz inteligentskih vrst milanskih. Ti so bili že navajeni stati nasproti šovražnikovim topovom ter so znali varovati strogo disciplino. Bili so navdušeni za stvar, za katero so se bojevali. Žrtvovali so imetje in vse svoje ugodnosti za idejo svobode, za katero so hoteli dati i življenje. Ali z ostalimi bojevniki, kateri so bili radovoljno pristopili, je bilo i najboljšemu vodji težko shajati.

Bila je to po velikem le drhal, ki ni imela nič izgubiti, ter pristopila k ustaji zato, da bi lahko brez kazni ropala. Bojevali so se proti Avstriji, ker je v vojni možno ropati. Ali bili bi prav tako radi obrnili svoje orožje zoper sovražene bogataše svojega naroda.

Vsaka revolucija jih pozna, te potepence, te rovarje iz poklica in iz mrzkosti do življenja. Njihova usta prekipevajo od zvočnih fraz, pojo in vpijejo domorodne pesmi iz besnosti, katera je često podobna navdušenju — znajo se biti kakor levi, dokler ne zaslišijo zmagovitega krika sovražnikov — toda pomečejo orožje ter pobegnejo strahopetno, če se nameri na njihova prsa sovražno bodalo, ta hladni pa neizprosni klicatelj smrti.

Manara je poznal zanesljivost svojih tolp in zato je z radostjo sprejel četo vojakov, kateri so obljubili svoje rame posoditi revoluciji. Bili so to vojaki vojske maršala Radeckega, vajeni železne poslušnosti, sprijateljeni z vsemi težavami bojnega življenja, možje, s takoršnimi je možno podpjarmovati svetove.

Hotel je iz njih imeti jedro svoje male čete, ki bi znali trdno stati v najhujšem ognju in v navalu z podali ter se z ničemer ne dali zapoditi v beg.

Govoril jim je z navdušenimi besedami, da bi je tembolj razplamenil za svojo reč, toda vojaki ga niso razumeli. Vojaki so se bili dali zavesti od revolucijonarnih agentov, ali večinoma niso storili toliko z prepričanja, kot bolj iz nekakega temnega nagona. Manara jim je govoril o veliki, zjedinjeni Italiji, — oni pa so vedeli le o avstrijski vladi v Lombardski in Beneški, vedeli o Piemontski, o Sardiniji in o Neapoljski, ali da bi to spadalo vse v jedno celoto, niso pojmili.

Govoril jim je o prostosti in svobodi, pa oni niso poznali nego poslušnost.

Za teh par let, kar so nosili vojaško odelo, so se naučili zaničevati vsakogar, kdor ni bil vojak. In zdaj so se videli med sodrgo raztrganih in razbrzdanih ljudij, katere so imeli nazivati svoje bratе, ob katerih boku so se imeli bojevati. Ni bilo tu slepilnega leska — in kar je bilo v teh raztrgancih vzvišenega, tega vojaki niso razumeli. Bili so bridko varani od te resničnosti, katere niso pojmili, in v globini duše so se spominjali svoje prisege, svojega prapora.

Da bi se prikupil novim zaveznikom ter izrabil njihovo častiželjnost, je dal Manara premaganim vojakom pokloniti se kot pobednikom, in na daljnem pohodu proti Castelnuovu je korakala četa avstrijskih beguncev za njim v čelu ostalih ustašev.

Z zmagovitim vriskanjem so udrli v prostrano vas. Ali osvoboditelji niso bili sprejeti z vseobčnim navdušenjem, kakor so ga pričakovali. Prebivalci znotraj znanega trdnjavskega četverokota so bili navajeni misli avstrijskega podanstvo bolj nego kjerkoli drugje v Lombardski.

Nekateri so gledali hladno, mnogi sovražno na prihajalce, ki so prinašali v mirno njihovo vas boj z vsemi grozami. Saj i najkrutejši davki pogoltajo le del pridelkov, ali požar, zanečen s smolnicami, uniči vse do tal.

Stoprav kadar je starikavi župnik stopil ven na gromado kamenja pred cerkvijo ter jel propovedati zoper Avstrijo, kakar je kazal z navdušenimi bedami proti Rimu, kateri za lombarske Lahe še zmirom ni izgubil svojega čara, je izginila nezaupnost — in iz mirnih vaščanov so postali navdušeni bojevniki.

Prinašali so z doma stare puške in sablje. Starikavi duhovnik je blagoslovil njihovo orožje. Zasadili so na vasi "drevo svobode", prisegli na prapor trobarvni ter klicali slavo Piju IX., osvoboditelju in združitelju Italije.

Manara je razdelil z župnikom krajevno poveljništvo. Starec je poučeval vaščane ob utrjevanju hiš ter delil smodnik iz sodov, nagromadenih po sredi vasi. Manara je nadzoroval stavbo barikad, s katerimi so imeli biti zaježeni vsi vhodi v vas.

Tiho, prostrano selo se je bilo naglo premenilo v hrupen tabor. Možje so stavili, da žene in otroci so donašali hrane in pijače ter dobavljali stavivo za barikade. Starci so delali naboje za puške. In povsodi se je razlegalo veselo petje in navdušeno ukanje.

Od časa do časca je zanesel sem veter od zapada zamolkli grom topov, dobivajočih Peschiero, katera se je Piemontezom hrabro ustavljala. Vsaki strel je vzbudil navdušenje, vsakemu je odgovarjal gromoviti jek: "Živela Italija, živel Pij IX.!"

Na barikadih so se bojevniki prepirali o prednjem mestu, ali pa igrali za nje "moro", kakor bi šlo za kakšno zabavo.

Vaščani, premenivši svoja okna v juškarice in hiše v trdnjave, so si izbrali posadko ter klicali pobračene vojake pod svoje strehe kakor k godom ali veselicam.

O poldne se je razlegalo po vasi radostno ukanje in bojno petje, v katero so se mešali glasovi zvonov, pozivajočih k molitvi, orožju za srečo.

IV.

Ob eni uri so razglašale straže, da se sovražniki bližajo od Verone. Resnično so se pojavile na obzoru vrste bodal, bliskajočih se v solnčnem žaru, in zemlja se je tresla od groma topov.

Maršal Radecki ni mogel s slabo svojo vojsko obdržati Milana in se je uganil ven za Mincio, da bi oprt ob Verono zavzel stalež v trdnjavskem četverokotu, ki bi delal njegovo vojsko nepremagljivo.

Imaje boljša poročila nego sami Italijani, je zvedel, takoj o namišljenem obsedanju Castelnuova, s čimer je imela biti pretrgana zveza Peschiere z Verono. Vedel je, da se številne ustaške tolpe zbirajo tu, da bi grozile desnemu krilu vojske, da bi ustavili zvezo s Tridentskim ter širili njemu za hrbtom upor med tirolskimi Italianissimi.

Da bi zapodil ustaše s staleža, ki je bil zanj toli nevaren, je poslal maršal dne 11. malega travna generala kneza Taxima z dvema batalijonoma pešcev, divizije konjenikov in baterijo topov proti Castelnuovu.

Po eni uri popoldne je prekoračila vojska potok Tione, uničila pregraje, postavljene jej na pot, ter zapodila često ustašev, katera se je ugibaje zatekla v vas.

Z oglušujočim ukanjem so pozdravili ustaši avstrijsko vojsko, ki je z železnim mirom stopala naprej.

Ena stotnija polka Haugwitzovega je bila poslana k prvemu naskoku, da bi, če mogoče, izvabila ustaše izza barikad, ostali so sledili, — topovi pa so bili nastavljeni zadaj na ugodnih mestih.

Toda ustaši se niso dali od svojega navdušenja zavesti k blaznosti. —

Kadar je zadonel alarmni zvon v zvonik, je stal vsakdo na določenem mestu, pričakujoč sovražnika.

Župnik je zbral okoli sebe četo strelcev, med katerimi je bilo i nekoliko avstrijskih beguncev, ter posedel z njimi zvonik. Sam je prijel z eno roko zvonov povodec, z drugo pak živo razkladal, izpodbujaje svoje tovariše k hrabrosti. Naenkrat je opazil enega vojakov, ki je molče in zamišljen stal v oknu zvonikovem.

Bil je to kadet Fereti.

S plamtečim pogledom je gledal mladi mož tja-dol, kjer so plapolavoril. Pokazal je z roko doli,, kjer so njegovi tovariši v železnem pravilnem redu za ropotom bobnov in zvečanjem bojnih trobent korakali k naskoku.

(Pride še).

Osebna svoboda.

Louis N. Hammerling.

LVI.

Chicaška "Tribune" je priobčila članek "Značaj in izkušnjave", ki ima sledeče podlago:

Edward Zabriskie, ravnatelj Washington Irwin High School, je smatral neko sliko, predstavljajočo londonsko bedo — skupino raztrganih ljudi, v sredi mati s spečim otrokom v naročju, — ki je visela na hodniku njegove šole, za neprikladno in jo dal odstraniti. Sliko je daroval newyorškim šolam angleški šolski svet.

— Nihče ne želi, — pravi ravnatelj Zabriskie, — da bi njegova hči prišla v dotiko s slikami te vrste. Deklice morajo piti v zvezo s stvarmi, ki jim delajo veselje do življenja, ne pa s takimi, ki jim pogled na življenje pogrenjujejo. Res je, da se mora človek v svojem življenju srečati z mnogimi zli, toda tega ne smemo mladimi že v naprej slikati.

— Ako se dogodi, — nadaljuje ravnatelj, — da sta dežela in narod v nevarnosti, se ne smemo na to ozirati. Ako imamo sovražnike, s jih moramo predstavljati kot prijatelje. Če nas sovražniki zasledujejo, se jim moramo tako skriti, da nas ne najdejo.

Pacifizem in cenzoriranje sta sredstvi, na podlagi katerih, nekateri izmed nas upamo, da bo trdne značaje lažje vzgajati. Cenzoriranje, ki ni bilo dovolj močno nasprotovati skušnjavam, je prenehalo poizkušati vzgojiti trdne značaje ter je skušnjave odstranilo. Pacifizem pa pravi, da ne smemo videti sovražne nevarnosti, ker bi se v nasprotnem slučaju lahko zoperstavili sovražniku.

To pravi Mr. Zabriskie, ki na srečo ni kaka važna osebnost. — Škoda je le, da se več Amerikancev z njim strinja. Po njegovem ne bi smeli priti v dotiko s slabo stranjo življenja. Mr. Zabriskie in oni, ki ž njim soglašajo, sicer niso izdajalci dežele, toda so bolj nevarni kot izdajalci. S svojimi idejami več škodujejo kot slika, ki pokaže ameriški mladini slabo stran življenja.

Namen citiranja tega članka je seznaniti čitatelje z idejami nekaterih ljudi, ki mislijo človeštvo pripraviti do tega, da bi ljudje ne bili niti gospodarji samega sebe.

Ni dovolj!

Čas življenja je uganjka,
redkokdo jo reši prav.
Marsikomu je kot zanjka
v luči pisanih postav.

In če slednjič vse storiš,
kar zahteva glas poštenja,
vendar ti ostane križ:
neprisvojen cilj življenja!

Pittsburgh, Pa. **J. Bukovinski.**

Hrepenenje.

Vedno gosteje in gosteje
sneg čez polje pada in veje
in spleta mu zimske odeje.

Nad poljem pa drobnih ptic jata
vzdihuje: Kje pomlad si zlata?
Potrkaj že enkrat na vrata!

Kaj, ptičice, žalost vas mami?
Pomlad za gorami se drami —
še jaz ji nasproti grem z vami.

A prej oglasite se še sem,
po oknih vam zrnja natresem
in skupaj zapojemo pesem.

Nič ptičicam mar ni za mene,
up dalje in dalje jih žene
v naročje pomladi zelene....

Pittsburgh, Pa. **J. Bukovinski.**

Nihče neče

$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNJENE ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot $4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, kakor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer raste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN MLAKE IZTREBITI IN NAREDITI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš kapital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne koristi deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tukaj so polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za kolikor ti jaz pròdam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLOVENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJUDEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VRSTO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lahko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam rašel. Jaz ne ponujam nekaj zastonj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato poplačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedeljstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čista. Kajti pridela se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in dežela bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garantiram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULOŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričal se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Vinski tatovi v Trški gori. Dne 7. marca ponoči so neznani tatovi kradli vino kradli vino pri dveh posestnikih ter povzročili poskusne vlome v osmih zidanicah. Začetek tatvine je bil z vlomom, in sicer pri gospodarjih: Anton Paul iz Ločne, dr. Seb. Elbert, prošt v Rudolfovem, Janez Murgelj iz Kamene, Anton Rajer, Ždinjavas, Anton Globelnik, Bršlin, Anton Novak iz Jablane. Vino so pokradli in deloma po tleh iztočili pri Antonu Kostreven iz Bučne vasi ter Janezu Vrčku iz Potočne vasi. Za likof so si privoščili pri Mihaelu Koplenku v Trški gori pa tri lepo rejene kokoši. Sumniči se, da so bili ti tatovi še prav mladi zlikovci, ki se šele učijo tatovske obrti.

Centralo za tečna krmila je ustanovil deželni odbor kranjski, da na ta način odpomore pretečemu pomanjkanju krmil za živino v deželi. Centrala ima svojo pisarno v Ljubljani. Na Vrhniki je vzel deželni odbor v zakup del tovarne, kjer bo pripravljal različne vrste tečnih krmil. Krmila se bodo prodajala po lastni ceni, ker hoče deželni odbor s tem kar mogoče nadomestiti ogromno pomanjkanje žita in sena ter odvrniti nevarnost stradanja domače živine. Dobivala se bodo krmila v prvi vrsti za molzno živino, teleta in prašiče.

Darilo. Gasilnemu društvu v Prečni je v poravnavo delnega društvenega dolga naklonil deželni odbor v Ljubljani lepo svoto 1978 K 89 v.

Ločitev. Iz Leš poročajo: 22. februar je bil za nas Lešane dan žalosti. Posloviti smo se morali od predobrega gospoda župnika Bleiweisa. Pevci so mu v otožnih pesmih tožili svojo bol, otroci s presrčnimi besedami izražali hvaležnost, ostali pa smo molče prisostvovali ganljivemu prizoru. Pa, kaj trdim! Ne molče. Solze so govorile! Res, težka je bila ločitev! Izgubili smo gospoda, ki nam je dolgo vrsto let izkazoval očetovsko skrb in ljubezen. Zdaj je že v sredi srečnih Mošnjanov.

Najlepše poslopje. Z Vače poročajo: Najlepše poslopje na trgu Vače je danes šola in kaplanija, ki je pod skupno streho. L. 1903. je pogorelo. Kaplanija se je temeljito pogasila pri požaru šele enajsti dan, pa se je potem šele enajsto leto popravila. Šola se je kmalu razširila in pozidala ter plačala že koncem leta 1914. Kaplanija se je končno popravila l. 1914. z 20odstotno naklado za dve leti. Ker pa je za domačo občino trg Vače pobrala davkarija pomotoma za l. 1914. in 1915. namesto po 20 vsakikrat po 40 odstotkov, zato ima občina Vače iz leta 1915. 1000 K preostanka, ki se porabijo za l. 1916. Vsled tega ima letos samo po 20 odstotkov občinske naklade.

Koncipist pri finančni prokuraturi v Ljubljani je postal konc-pijent dr. Justus Garzarolli plem. Thurnlack.

Naklada na pivo. Deželni odbor kranjski je sklenil, da se deželna naklada na pivo v letu 1916. izjemoma zviša od 4 na 8 K.

Žrtve vojne. V vojaški bolnišnici na Dunaju je umrl 19letni Fr. Gruden iz Retji pri Velikih Laščah. V vojaški službi pri delavskem oddelku je omrznil v noge in je po štirimesečnem bolehanju preminul. — Plaz je zasul poleg enajst tovarišev na južnozapadnem bojišču tudi četovodjo Valentina Dovjaka iz Novi vasi pri Viču. Bil je vrl in priden mladenič. To je že drugi sin, ki ga je izgubila mati v enem mesecu.

Iz ruskega ujetništva se je po enem letu oglasil poddesetnik Leopold Demšar z Gline. Prej je bil v Ashabadu ob Kaspiškem jezeru, sedaj je pa v Staraja Gostovska, zavod Metalova, gubernija Vjetka. — Ivan Vidic, posestnikov sin z Bleda, se je tudi šele po preteku enega leta oglasil iz ruskega ujetništva.

Častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje je kranjski deželni predsednik podelil mestnemu učitelju Juriju Režeku v Ljubljani.

Novo delo o Hrvatih in Slovencih. Kakor poročajo zagrebške "Novine", izide v kratkem zelo zanimivo delo o Hrvatih in Slovencih v nemškem jeziku, katero sta napisala dr. Janez Ev. Krek in Andrej Milčinović. Namen temu delu je, da spozna nemški narod naše razmere. Naslov mu je: "Die Slovenen und Kroaten", a izide pri E. Dietrichsu v Jeni.

Umrli so v Ljubljani: V deželni bolnišnici je umrl Ivan Dax, vežbalec in orodjar Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Ivan Dax, rojen leta 1861. v Požunu na Ogrskem, je vstopil dne 1. novembra 1894 v službo Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva ter si je v teku let pridobil s svojo spretnostjo neprecenljivih zaslug za razvoj gasilstva v Ljubljani in na Kranjskem vobče. Dax je bil splošno znana osebnost v Ljubljani in marsikdo ga bo pogrešal, zlasti pa gasilni krogi. — Ivana Menard, žena delovodje, 43 let. — Marija Labor, hči vojaškega zdravnika, 13 mesecev. — Marija Keplja, užitkarica, 62 let. — Fran Habe, strugarski pomočnik, 27 let. — Marija Božič, bolniška devica, 36 let. — Florijan Posavec, delavec, 52 let. — Frančiška Hoge, dninarica, 32 let. — Marjeta Kučar, hiralka, 72 let. — Josip Suchy, vojaški delavec. — Josipina Petrovčič, žena tiskarniškega delavca, 54 let. — V Leonišču Ljudevit Vašič, trgovski sotrudnik pri tvrdki I. C. Mayer, star 38 let. — Ivan Pavlin, vpokojenec finančne straže, 86 let. — Marija Kastelic, trgovčeva hči, 1 leto. — Ivan Richter, ključavničar, 46 let. — Mustafa Mustafić, srbski vojni ujetnik, 48 let. — Ana Ostrin, hči pokovskega pomočnika, 9 mesecev. — Marija Šešek, mestna uboga, 67 let. — Ivan Feierfeil, pešec. — Frančiška Jančar, čevljarjeva hči, 1 leto. — Jožefa Giovanelli, hči tovarniškega delavca, 1 dan. Ivan Kvas, delavčev sin, 14 mesecev.

Smrtna kosa. V Spodnji Šiški je umrla zasebnica Ivana Menart, stara 43 let. — V Kamniku je umrla Egida Oražen, roj. Doljan, soproga notarja.

Na opeklinah umrli vojak. Ivana Kralj na Martinjem hribu je kuhala kosilo. Njen šestletni sin je pa prekucnil na štedilniku lonec vrele vode, ki je poparila njegovega dvainpolletnega brata, ki je drugi dan umrl na opeklinah.

Samomor. Strel iz revolverja si je pognal v glavo 30letni posestnikov sin Andrej Škerl iz Kleč, občina Ježica; bil je takoj mrtev.

Železniška nesreča. V Ljubljani je hotel na južnem kolodvoru skočiti 17 let stari Mizerit Dezideri, rodom Goričan, sedaj vozni zapisovatelj pri južni železnici, na neko lokomotivo, ko je bila v teku, a mu je izpodletelo, da je padel pod kolo, ki mu je zdrobilo levo nogo. Težko poškodovanega so prepeljali v deželno bolnišnico.

Vlomi in tatvine. Zadnje čase se čujejo od vseh strani Vipavske doline gosti glasovi o tatvinah in drznih vlomih.

Navijanje cen. V zadnjem času se množe pritožbe, da so pri prašičih za rejo cene poskočile za sto odstotkov in češče še več. Dasiravno so cene redilnih sredstev precej poskočile, vendar sme cena navedenih prašičev do gotove meje. Od deželne vlade izdane maksimalne cene za žive, klavne prašiče ne veljajo tudi za prašiče za rejo in se te nikakor ne sme primerjati z onimi. Previsoko zahtevanje za prašiče za rejo vsekako nasprotuje cesarski naredbi z dne 7. avgusta 1915 in se bo navijanje cen strogo kaznovalo.

ŠTAJERSKO.

Smrtna kosa. Sv. Martin pri Vurbergu. Našo občino je zadela bridka izguba. Preminul nam je nepričakovano naš občepriljubljeni in dolgoletni občinski predstojnik Janez Pihler v 58. letu svoje starosti. Mož je bil sicer že dalj časa bolehen, vendar še je do zadnjega sam opravljal županske posle, katerih težko breme sedaj v vojnem času čuti vsak župan. Na pepelnico se je še sam vozil k zdravniku, iskajoč si pri njem sveta v svoji bolezni. Prišedši domov, postane mu tako slabo, da so ga na njegovo željo takoj sprevideli s sv. zakramenti. Drugo noč pa je okoli dveh mirno v Gospodu zaspal. Rajni je bil skrben družinski oče. Svojega narodnega prepričanja ni nikdar prikrival. Prebiranje poštenih časopisov in knjig je bila zanj v prostem času najljubša zabava. Velik prijatelj je bil tudi lepega slovenskega petja ter je bil sploh vnet za vsako dobro stvar. Županske posle je vedno sam točno in z veseljem opravljal ter je bil vsakemu pripravljen pomagati, bodiši, da je za koga pri raznih uradih pismeno posredoval, kakor tudi, da mu je dal koristnih naukov, kako se ima ravnati, da ne bo trpel nepotrebne škode. Posebno usmiljenje je imel do siromakov; veselilo ga je, če je imel priliko s čim pomagati, da jim zlajša njihovo gorje. Ljudstvo mu je tudi povsod zaupalo ter ga je rado volilo v razne zastope. Njegova dva sinova sta tudi morala odriniti na vojno. Na italijanskem bojišču je padel njegov zet, zapustivši več nedorastlih otrok. Vse to mu je vsekalo globoke rane v njegovo očetovsko srce. Pogreb se je vršil 12. marca. Od bližnjih in daljnih krajev je prihitelo vrlo občinstvo, da izkaže dobremu možu zadnjo čast. Pri pogrebu so bili zastopani: orožništvo, šolsko vodstvo pri Sv. Martinu, občinski predstojniki iz sosednjih občin ter domači občinski odbor. — Bučečovci. Umrl je tukajšnji posestnik Tomaž Pečuh. Ker je bil ranjki vojak, se je pogreba udeležila tudi stotnija vojakov. — Št. Ilj pri Velenju. Dne 3. marca je umrl Matevž Voh. Bil je Radeckega veteran. Rajni, ki je bil v 88. letu, je bil bratranec že rajnega kanonika Jerneja Voha. — Sv. Florijan pod Bočem. V Snežju je umrl 10. marca 48letni vrli mož Jernej Kunstek za pljučnim vnetjem. Zapušča vdovo s tremi mladoletnimi otroci.

KOROŠKO.

Umrl je v Celovcu knjigovodja hotela Moser 38 let stari Oskar Lieleg.

Koroški umetnik, akademični kipar Friderik Gornik, deluje od novega leta sem kot član umetniške skupine tiskovnega stana na bojišču.

Napredek. Kotlje. Da Kotuljci pokažejo, da niso zadnji in znajo izrabiti čas vojne, ko so cene delavske moči (ruski ujetniki) na razpolago, zato so se lotili ceste. Preložili so del ceste v Guštanj in odpravili neprijetni klanec. Bo pa živina manj trpela, ko bo lažje izpeljala, in tudi voznikom ne bo treba se toliko jeziti in kleti. Ne trdim, da imajo vsi vozniki nelepo navado, da živino grdo preklinjajo, pa čul sem enkrat na lastno uho, kako je nek star voznik učil mlajšega, kateremu je voz obtičal sredi klanca in mu ga konji niso mogli spraviti naprej: "Le krepko zakolni, boš pa videl, da pojde!" Želimo le še, da bi tudi Guštanjci odpravili sitni klanec na svoji strani; saj bi se dala cesta iz Guštanja prav lepo izpeljati.

PRIMORSKO.

Žrtev vojne. Umrl je, kakor poroča vodstvo bolnišnice, v Kolomeji vojak A. Breščak iz Dobravelj na Vipavskem.

V ujetništvu. Josip Sedmak, doma od Sv. Križa pri Trstu, je pisal zadnjič iz Karpatov 5. marca 1915. Od tedaj ni bilo glasu o njem. Kljub iskanju nihče ni mogel poizvedeti, kaj je z njim. Dne 6. marca je pisal iz Irbita na uralskem pogorju, da se zdrav nahaja v ruskem ujetništvu. Torej ravno po enem letu se je oglasil.— Oglasil se je tudi Fran Gabrielčič s Huma pri Kojskem, ki je kot srbski ujetnik prišel v Asinaro, okraj Sardegna v Italiji. Piše, da je v njegovi družbi še več rojakov s Kojskega in iz Mirna.

Granate. Po odmoru osmih dni so padale 10. marca zopet granate v Bilje; nesreče nobene.

Župani in podžupani z Goriškega so bili pozvani na vojaško pregledovanje 17. marca v Ljubljano.

Smrtna kosa. V Bojah na Vipavskem je umrl sin tamošnjega učitelja 12letni Radovan Možina. — V ljubljanski deželni bolnišnici je 12. marca umrl Just Vuga iz Solkana, oče kurata Cirila Vuga po kratki bolezni. — V Pulju je umrl zasebnik Jurij Cossovel, star 92 let. — N Reki je umrl podpredsednik obč. sveta, lekarnar Ivan Prodam, star 85 let. — Umrl je bivši restavrater na postaji Herpelje-Kozina Rauer, star 65 let. — V Malih Žabljah pri Sv. Križu je umrla po dolgi bolezni 7. marca Alojzija Trošt. — Umrl je italijanski deželni poslanec istrskih mest zdravnik dr. Karol Apollonio. — V Orehovljih je umrl Josip Lestan (Kurator), cerkveni ključar in odbornik Hranilnice in posojilnice v Biljah.

Nesreča. Poštnemu vozniku Ivanu Kavčiču so se 11. marca ponoči na službeni vožnji blizu Bazovice pri Trstu splašili konji. Padel je z voza in se znatno poškodoval na glavi.

Tržaške novice. V času od 27. februarja do 4. marca t. l. se je v Trstu rodilo 32 oseb, umrlo je 87 oseb in sklenili sta so dve poroki. Umrlo je torej 55 oseb več kakor pa se jih je rodilo. — Vpostavitev obrata električne cestne železnice v Trstu se je pričela. Prve poizkušnje so se izvršile na progi Boschetto—Campo Marzo. Najnižja taksa za vožnjo je določena na 14 vin. — Kruh v Trstu so pričeli peči z 20odstotno priklado koruzne moke. Cena se je znižala pa 4 vin., tako da stane en koligram kruha 56 vin. Krušne izkaznice se glase vsaka na 7 dkg kruha. Pa kljub temu, da 7 dkg kruha ne stane niti 4 vin., prodajajo krčmarji poreije po 6 vin., ki niti zdaleka ne tehtajo 7 dkg. — Pomanjkanje kave v Trstu je postalo zelo občutno. Grosisti zahtevajo za stot kave Santos od 950 do 1000 K. — Pomanjkanje mleka v Trstu je postalo radi omejitve prehodnih izkaznic jako občutno. Na stotine otrok in žensk se drenja pred mlekarno, ki dobiva mleko po železnici iz Istre. Cena je 64 vin. liter. — L. 1915. je izdala tržaška mestna občina v dobrodelne svrhe 3,208,049 K, in sicer za vzdrževanje revežev v Pia Casa 642,121 K, za otroke v sirotišnicah in pri družinah nad 6000 K mesečno, za gojence v poboljševalnici 192,720 K, za reveže izven mestnih zavodov 1,170,733 K 93 v, za brezposelne 1,050,465 K 36 v, za družine vpoklicancev 32,738 K 50 v, za istrske in furlanske begunce 119,569 K 23 v. — S 1 aprilom so se natržaškem magistratu izvršile pomembne izpremembe na škodo kamore. — Od 1. marca dalje so prehodne izkaznice za prihod v Trst in odhod iz Trsta do preklica ustavljene. — Tržaški policaji so se preoblekli v vojaško (sivo) obleko. V službi so pridržali le še čelade. — Zastrupil se je v Trstu 48letni Peter Marinelli, ki je dolgo let služil kot uradnik v pisarni rešilne postaje. Zadnji čas se mu je omračil um ter je bil nekaj časa tudi v blaznici.

DALMACIJA.

Smrtna kosa. V Splitu je umrl kanonik profesor Jeronim Moscovita. V Sinju je umrl po kratki bolezni stotnik P. Fisser.

HRVATSKO.

Umrl je v Zagrebu zagrebški meščan in pravaški občinski svetnik Josip Zoček.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in nebodo odpadali to osivelt. Revmatizem, kostiobol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in gnojne potne noge, kurje oči itd., ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente v markah za poštnino.

JACOB WAHČIČ,
1087 E. 64. St., Cleveland, O.

IŠČEMO DELAVCE.

Delavnik 6, 8 in 10 ur, plača od $2.00 do $4.00, povprečna plača okrog $3.00. Posebej 10% priboljška za regularno mesečno sodelovanje. Samo stalni delavci naj vprašajo. Velika slovenska naselbina v Sheboygan.

Kohler Co.,
(11-26—4) Sheboygan, Wis.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 418. Za obilen posest se priporočam

JOS. SCHARABON.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v državi ILLINOIS naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga

Edino domače vinarsko podjetje z velikim skladiščem v mestu New Yorku
Naše vina, kakor tudi žganje so naravna, zdrava, in najboljše vrste.
Delamo jih po domačem načinu. Prodajamo jih po sledečih nizkih cenah:
V zalogi imamo tudi vsakovrstna vina in likerje.

Za trgovce so posebne cene.

CENE ZA SOD VINA:

(Claret)) 52 galon samo	$26.00
(Zenfandel) 52 galon samo..	$28.00
(Barbera) 52 galon samo....	$32.00
(Burgendy) 52 galon samo..	$35.00
(Opol) 52 galon samo.....	$40.00
BELO VINO	
(Riesling) 52 gal. samo.....	$37.50
(Hock) 52 galon samo.....	$35.00
(Sauterne) 52 gal. samo...	$40.00
VINSKO ŽGANJE	
Sod 27 do 28 galon.....	$2.15 galona
Sod 50 do 52 galon....	$2.10 galona

ZA VSAKO POŠILJATEV JAMČIMO. Samo za GOTOV DENAR.
Pošljite po Money Orderu ali v priporočilnem pismu na sledeči naslov:

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA
140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
prodaja
JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONKORD RDEČE VINO	DELAWARE BELO VINO
$25.00 barrel	$35.00 barrel

Pri manjih naročilih cena po dogovoru.
Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.
Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

PHONE 246

Zastopnik "GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek
Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND,

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEVEC je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in	$3.00
Slivovitz per gal.	$2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj	$ 9.00
Slivovitz zaboj	$13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj	$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica.

Koncem leta 1915 je imela vlog 48,500.000 kron. Rezervnega zaklada 1,330.000 kron.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½%

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼%, izven Kranjske pa proti 5½% obrestim in proti najmanj ¾% odplačevanju na dolg.

Guy de Maupassant:

BRATA

(Priredil J. T.)

10 (Nadaljevanje).

V hiši je vladala globoka tišina. — Kmalo zatem je udarila ura v jedilnici. — Nato je zaslišal smrčanje. — Oče je smrčal. — Mraz ga je stresal, ko je pomislil, da spita pod eno streho dva človeka, ki sta si popolnoma tuja, pa se vseeno obnašata kot da bi bila oče in sin. — Niti najmanjša krvna vez ju ne veže; in tega ne vesta. — Prijateljsko občujeta med seboj, poljubujeta se in pri tem niti sorodnika nista. — Ljubita se zato, ker ju veže dobro vkoreninjena laž. — Z lažjo se je vzbudila ta ljubezen v sinu in očetu. In tega ne ve nikdo, razen mati in pravi sin.

Morda se pa vendarle moti? — Ah, če bi si bila oče in Žan že vsaj malo podobna, če bi bilo med njima že vsaj pičica one skrivnostne podobnosti, ki prehaja od pradedov na praunuke in dokazuje, da cela vrsta izvira iz enega poljuba. — Njemu kot zdravniku bi bilo to prav lahko dognati. — Mala podobnost nosa, oblika čeljusti, barva oči. — Take malenkosti bi mu zadostovale, da bi lahko ovrgel trditev, ki se je porodila v njemu. — Toda niti ene teh malenkosti ni bilo.

Mislil je in mislil, pa se ni mogel domisliti stvari v kateri bi si bila stari Roland in Žan podobna.

S težkim korakom je odšel po stopnicah in ko je prišel do vrat sobe, kjer je spal njegov brat, je obstal in položil roko na kljuko.

Na vsak način si je hotel Žana ogledati in preštudirati njegove poteze. Videti ga je hotel v času, ko ni na njegovem obrazu ničesar prisiljenega, priučenega. — Če bi bila le najmanjša podobnost, bi je gotovo ne pregledal. — Toda kaj, če se zbudi? — Kaj bo rekel? — Spomnil se je, da je pred enim tednom posodil bratu steklenico opija, ker ga je bolel zob. — Lahko mu reče, da zdaj njega bolijo zobje in da je prišel po opij.

Vstopil je previdno kakor tat.

Svečo je bil zasenčil z roko in začel opazovati Žana. — Ležal je na hrbtu, usta je imel za spoznanje odprta. — Svetli lasje so se mu jasno odražali od bele rjuhe.

Prebudil se ni, samo smrčal ni več. — Peter je prijel svečo v levo roko, z desno se je uprl ob stranico in začel strmeti v brata.

— Ne, ta človek ni niti malo podoben staremu Rolandu. — Zdi se mi, da je podoben onemu možu na sliki. — Oh, če bi že vsaj videl to sliko, takoj bi se lahko prepričal.

Ko se je začel brat premikati, je ugasnil svečo in naglo odšel.

Polagoma se je zdanilo. — Peter je sedel pri mizi in poslušal tiktakanje ure. — Kaj naj stori? — Ali naj ostane med svojimi? — Ne, tega ne more, ker niso njegovi. — Ko je posijalo Solnce skozi okno, se je naglo oblekel. — Krasno jutro je bilo. — Nekaj časa je še počakal, potem se je pa odpravil po stopnicah.

Ko je prišel do sobe, kjer sta spala njegova mati in oče, je obstal in zadržaval sapo. — Dolgo časa se ni mogel odločiti, če bi potrkal ali ne. — Slednjič se je vseeno odločil in precej močno potrkal.

— Kdo je? — je vprašala mati.

— Jaz, Peter.

— Kaj hočeš, Peter?

— Dobro jutro. — Povedati ti moram, da me danes ne bo doma. — Kratek izlet bom napravil.

— Jaz sem še v postelji.

— Le mirno zaspi. — Saj se bova zvečer videla.

Hotel je oditi, ne da bi je videl, ne da bi je poljubil na čelo.

— Čakaj, vstala bom — je rekla mati. — Trenutek počakaj. — Takoj bom odprla. — Toliko časa moraš počakati, da se bom vrnila v posteljo.

Slišal je korake in natančno razločil, kako se je obrnil ključ v vratih.

— Zdaj pa le!

Vstopil je.

Mati je sedela v postelji, oče je pa spal poleg nje. — On bi se ne prebudil, če bi streljal s topom poleg njega.

Peter je pogledal svoji materi ostro v oči.

In tedaj se mu je zdelo kot da bi je še nikdar ne videl. — Sklonila je glavo, on jo je dvakrat poljubil in sedel na stol.

— Ali si že včeraj odločil, da boš šel na izlet? — ga je vprašala. —

— Da, včeraj zvečer.

— Ali boš prišel k večerji?

— Ne vem. — Čakati me ni treba.

Neprestano je opazoval poteze njenega obraza. — Ta ženska je torej njegova mati. — Ta obraz, katerega je poznal iz najnežnejše mladosti, kateri mu je bil neprestano pred očmi, ta obraz se mu zdi tuj. — Naenkrat se je spomnil, da se je ni nikdar dodobra ogledal, ker jo je preveč ljubil. — In vendar je njegova mati.

Vstal je, da bi se poslovil. — Naenkrat ga je pa stisnilo nekaj pri srcu, za trenutek je pomislil in rekel:

— Mati, meni se zdi, da smo imeli nekoč v sobi Maršalovo sliko.

Pogled se ji je malo zmedel, ko je odgovorila:

— Da, seveda.

— Kje je pa zdaj tista slika?

Zdelo se mu je, da je bila nekoliko v zadregi. — Veliko prej bi bila lahko odgovorila.

— Slika.... čakaj no.... pa res ne vem natančno.... mogoče je v moji pisalni mizi....

— Kaj ne, da jo boš poiskala?

— Gotovo, kako da ne. — Zakaj bi jo pa rabil?

— Rabil? — Jaz ne.... Toda Žanu bi jo dala. — Zelo bi je bil vesel. —

— Prav imaš. — Dobra misel je to.

In Peter je odšel.

Vreme je bilo izvanredno krasno. — Ljudje so hiteli na delo.

Na pomolu je bilo vse polno ljudi, ki so čakali parnika za Tourville. — Peter je sedel na klop in začel premišljevati.

— Ali jo je moje vprašanje vznemirilo, ali samo presenetilo? — Ali je sliko kam založila, ali jo je skrila? — Ali ve, kje se nahaja, ali ne ve? — In če jo je skrila, zakaj jo je skrila?

Po dolgotrajnem premišljevanju je prišel do zaključka:

Maršalova slika, torej slika njenega ljubimca je visela dolgo časa na steni. — Razen nje se gotovo ni nikdo zanjo zmenil. — Nekega dne je pa opazila, da je njen mlajši sin začel postajati podoben možu, ki je na sliki. — To je opazila samo ona. — Boječ se, da bi še kdo drug tega ne opazil, je sliko snela s stene in jo skrila. — Toliko poguma ni imela, da bi jo uničila. — In še nekaj. — Spominjal se je, da je slika približno takrat izginila, ko je začel nositi Žan brado. — Tudi Maršal je imel rjavasto brado.

Ko je dospel v Tourville, je šel na verando velike restavracije, odkoder se je videlo ravno na cesto, kjer so se izprehajale ženske.

— Vse te ženske — je rekel sam pri sebi — hočejo možkim ugajati. — To je cilj njihovega življenja. — Vsem možkim hočejo ugajati, ne pa samo svojemu možu. — Zakonski mož je zanje takorekoč brez pomena; njega so že osvojile.

Tudi moja mati je bila taka. — Ravno taka kot so druge. — Saj je vendar ženska. — Nekaj izjem je sicer, toda kje je zapisano, da bi morala biti ravno moja mati izjema.

Izlet ga je bil nekoliko razvedril. — Na poti proti domu je sklenil povprašati mater, če je že našla Maršalovo sliko.

Ko se je pa vrnil v svojo sobo, se ni mogel odločiti, da bi se odpravil po stopnicah v prvo nadstropje. — Strašno je trpel. — Njegovo srce ni imelo dovolj časa, da bi se odpočilo in pomirilo. — Slednjič je vseeno sklenil oditi v jedilnico.

Tja je prišel tedaj, ko so drugi sedali ravno k večerji.

Na obrazih vseh je opazil svečano razpoloženje.

— No? — je vprašal gospod Roland. — Ali ste že kaj prida nakupili? — Jaz si bom stanovanje šele tedaj ogledal, ko bo vse urejeno in opremljeno.

Razen pohištva imamo vse. — Za pohištvo se še nismo odločili.

S sinom sta cel dan hodila po velikih prodajalnah in nakupovala. —

— Jaz bi želel, da bi bilo pohištvo kolikor mogoče priprosto.

— Nikar ne bodi neumen, Žan. — Pomisli vendar, da bodo samo fini ljudje zahajali k tebi. — Kaj pa ti misliš, Peter?

(Dalje prihodnjič).

$1 dobite "GLAS NARODA" skoraj štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila s bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Ta osebje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga sele vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Staël ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: selo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gostu pri Griegiach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem želel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih napisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom: Vsakemu jo bom posodil. Nej bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli širjo krščanstvo in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, ko bo prebral to knjigo

CENA 50 CENTOV.

Naročajte se pri

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

STATE DEPARTMENT OF LABOR
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

ščiti naseljence in jim pomaga. Splošni nasveti, pojasnila in pomoč zastonj. V vseh jezikih. Pojasnila, kako postati državljan in o državljanskih pravicah.

Pridite ali pišite!

Newyorški urad: 230 Fifth Ave.
Urad v Buffalo:
704 D. S. Morgan Building.

Rad bi izvedel za naslov JOSIPA HROVAT, podomače Kovačev Josa iz Soče na Primorskem. Sedaj biva nekje v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojaki, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Horwat, 1912 S. 14th St., Springfield, Ill. (25-27—4)

Suhe dežele?

Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijače to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!

JOHN LANICH,
box 1024 Cheyenne, Wyo.

HARMONIKE

Sodišči najkrajši vrsti izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a dobro trpežne in zanesljive. V popravo sprejemam vsakršne polžje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravi vsakovrstne kranjske kakor vse druge harmonike ter ročnam po delu jamčim da zahtéva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WERNER,
[illegible] St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda,

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 90tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev,

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj $15.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NAROČNIKE DRŽAVAM. — NAROČITE SI NAŠEGA "GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V